

**3 чаго
пачынаецца
сацдаследаванне?**
СТАР. 4

**Праграма
тэлебачання
на наступны
тыдзень**
20 КАНАЛАЎ

**Адправіў жонку
на мора...
Лапцевых**
СТАР. 17

ЛІЧБА ДНЯ
**Br2 млн
658,2 тысячы**

склаў у красавіку гэтага года сярэдні памер прызначаных пенсій. Гэта ў 2,4 раза перавышае бюджэт пражытковага мінімуму для пенсіянераў (паведамляе Нацыянальны статыстычны камітэт). У красавіку сярэдні памер пенсій на ўзросце склаў Br2 млн 748,5 тыс., на інваліднасці — Br2 млн 426,5 тыс., з прычыны страты карміцеля — Br1 млн 780,3 тыс., сацыяльных пенсій — Br1 млн 296,4 тыс. У адпаведнасці з пастановай Міністэрства працы і сацыяльнай абароны бюджэт пражытковага мінімуму для пенсіянераў у цэнах снежня 2014 года ў разліку на месяц на перыяд з 1 лютага па 30 красавіка 2015 года складае Br1 млн 95,1 тыс. У органах па працы, занятасці і сацыяльнай абароне ў красавіку на ўліку было 2 млн 561,4 тыс. пенсіянераў.

Курсы замежных валют,
устаноўленыя НБ РБ з 29.05.2015 г.

Долар ЗША		14810,00 ▲
Еўра		16180,00 ▲
Рас. руб.		283,00 ▼
Укр. грыўня		697,76 ▲

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

29

МАЯ 2015 г.

ПЯТНІЦА

№ 100 (27958)

Кошт 2100 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

АФІЦЫЙНЫ ВІЗІТ У ПАКІСТАН

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка знаходзіцца з двух-
дзённым афіцыйным візітам у Пакістане, паведамляе БЕЛТА.

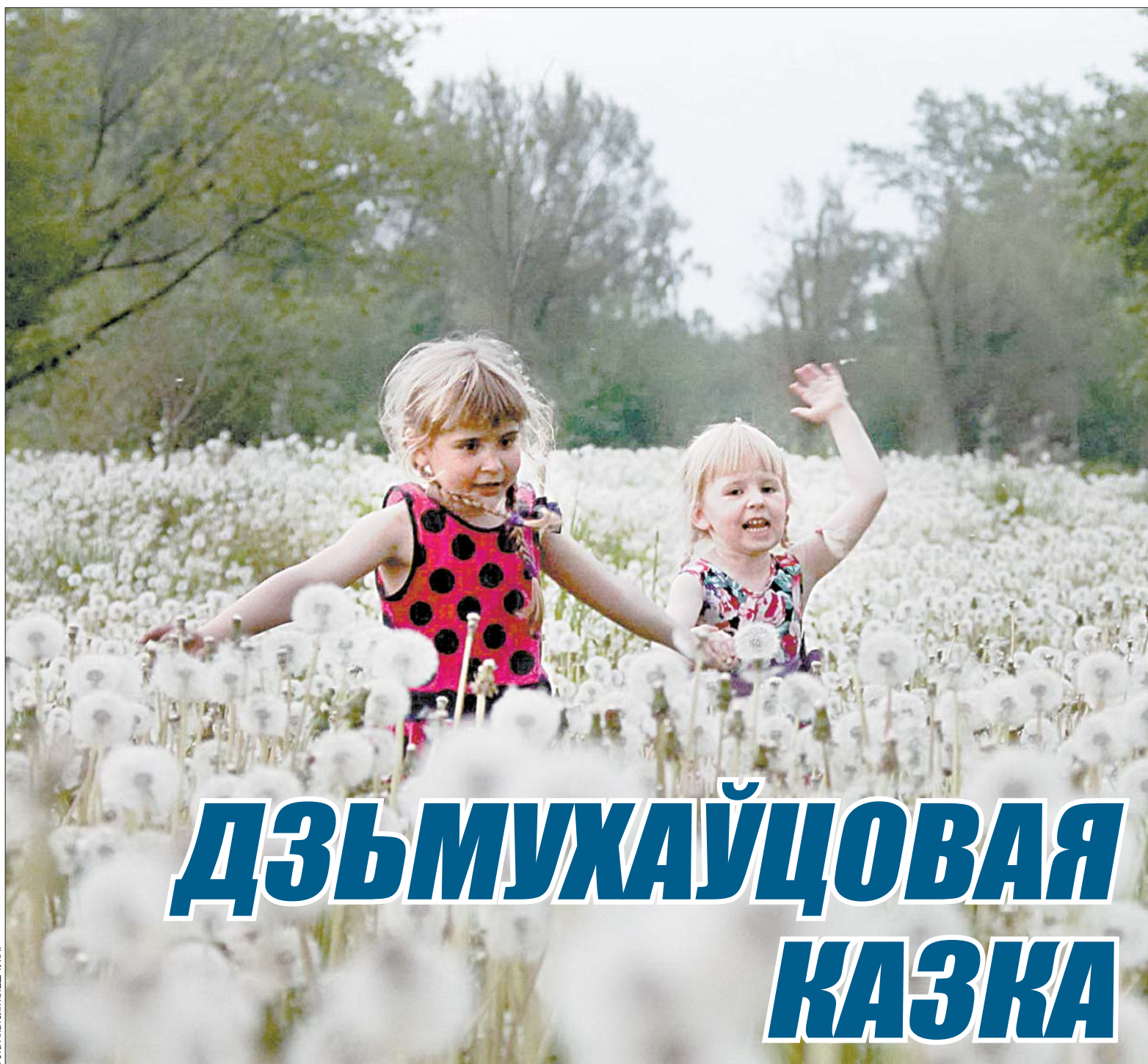
Аляксандр Лукашэнка ўчора правёў афіцыйныя перагаворы з Прэзі-
дэнтам Пакістана Мамнунам Хусейнам. Прэзідэнты спачатку пагутарылі ў
асабістым кабінёце Мамнуна Хусейна адзін на адзін, а затым працягнулі
перамовы з удзелам членаў дэлегацыі.

Кіраўнік беларускай дзяржавы звярнуў увагу на тое, што ў Беларусі
і Пакістана вельмі эфектыўна развіваюцца адносіны. «У нас няма прак-
тычна ніякіх праблем у сферы палітыкі, мы супрацоўнічаем у міжнарод-
ных арганізацыях, падтрымліваем адзін аднаго. Я думаю, гэтым шляхам
трэба ісці, падцягваючы да гэтага супрацоўніцтва і дэпутатаў, і кіраўнікоў
ведамстваў», — сказаў беларускі лідар.

Сёння праграмай візіту кіраўніка беларускай дзяржавы ў Пакістан
запланавана сустрэча з прэм'ер-міністрам гэтай краіны, падпісанне шэ-
рагу двухбаковых дакументаў.

Фота БЕЛТА

Фота Анатоля КІШЧУКА

ДЗЬМУЖАЙЦОВАЯ КАЗКА

ПІШАМ ПРА ТОЕ, ШТО САПРАЎДЫ ВАЖНА

5 разоў на тыдзень!

Ідзе падпіска на «Звязду» на III квартал і II паўгоддзе 2015 года!

Падпіска на газету можна ў любым аддзялен-
ні паштовай сувязі; з дапамогай аплатна-даве-
дачнага тэрміналу РУП «Белпошта»; праз сістэ-
му «інтэрнэт-падпіска» на сайце www.belpost.by;
у кіёсках «Белсаюздрука»; у паштальёнаў.

Падпіска, дарэчы, можа
стаць добрым падарункам
да свята для вашых род-
ных і блізкіх, для вашых
сяброў.

Кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка падпісаў Закон Рэспублікі Беларусь «Аб амністыі ў сувязі з 70-годдзем Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне 1941—1945 гадоў», паведамілі ў прэс-службе беларускага лідара.

Дакументам вызначаны катэгорыі падлягаючых вызваленню ад пакарання асоб, асуджаных за злачынствы, якія не адносяцца да цяжкіх і асабліва цяжкіх: непаўналетнія, цяжарныя жанчыны, жанчыны і адзінокія мужчыны, маючыя дзяцей ва ўзросце да васьмнаццаці гадоў, асобы пенсійнага ўзросту, інваліды І і ІІ груп, ветэраны баявых дзеянняў, асобы, якія атрымалі раненні ў перыяд праходжання службы, ажыццяўлення службовай дзейнасці, якія пацярпелі ад катастрофы на Чарнобыльскай АЭС, а таксама некаторыя іншыя катэгорыі асуджаных. Асобным катэгорыям асуджаных, якія не падлягаюць вызваленню, прадугледжваецца скарачэнне тэрміну пакарання на 1 год.

З улікам існуючай практыкі прымянення амністыі яна не распаўсюджваецца на асоб, да якіх на працягу 2009—2015 гадоў прымянялася амністыя або памілаванне і якія зноў учынілі наўмыснае злачынства; якія поўнасцю не кампенсавалі прычыненую злачынствамі шкоду (урон), не выплацілі даход, атрыманы злачынным шляхам; злосна парушаюць парадак адбывання пакарання; асуджаныя за злачынствы супраць міру і бяспекі чалавецтва, забойства, наўмыснае прычыненне цяжкага цялеснага пашкоджання, злачынныя дзеянні сексуальнага характару, бандытызм, тэарызм, масавыя беспарадкі, парушэнне правіл дарожнага руху ў стане ап'янення, што прывяло да смерці чалавека або прычынення цяжкага цялеснага пашкоджання, незаконны абарот наркотыкаў і шэраг іншых злачынстваў, якія характарызуюцца высокай грамадскай небяспекай.

Прадугледжваецца вызваліць ад крымінальнага пакарання 8,6 тысячы асуджаных, у тым ліку з месц пазбаўлення волі — 2,2 тысячы чалавек.

Закон уступае ў сілу з дня яго афіцыйнага апублікавання і падлягае выкананню на працягу шасці месяцаў з дня ўступлення яго ў сілу.

■ Блізкая ўлада

ЛЮДЗІ ЧАКАЮЦЬ ДАПАМОГІ НАВАТ У ПРАЦАЎЛАДКАВАННІ

Апошняя прамая лінія ў Магілёве атрымалася напружаная, як ніколі. Старшыня гарвыканкама Уладзімір Цумараў, які праводзіў яе, ледзь паспяваў адказваць на пытанні магіляўчан непасрэдна па тэлефоне, і браць на ўлік тых, што паступалі паралельна ў аблвыканкам, з якім падтрымлівалася анлайн-сувязь. Некаторыя жыхары горада паспявалі тэлефанаваць спачатку мэру, а потым яшчэ і губернатару. Напэўна, хацелі падстрахавацца, але гэтым толькі ўскладнялі працу і адцягвалі ўвагу. Іх пытанне і так ужо было ўзята на кантроль.

Тაცцяна Варанцова з Казіміраўкі паскардзілася на адсутнасць вады ў іх шматпавярховіку і праблемы з месцам у дзіцячым садку. Мікрараён развіваецца, будзеца новае жыллё, а інфраструктура адстае. Адразу пасля размовы з ёй было дадзена распараджэнне вывесці сітуацыю па вадзе, а пытанне з дзіцячым садком узята на кантроль. Уладзімір Цумараў адзначыў, што ў гэтым мікрараёне сапраўды напружанае становішча з дашкольнымі ўстановамі. Тут плануецца будаўніцтва дзіцячага садка, але ён будзе закладзены толькі ў наступным годзе. Праектна-каштарысная дакументацыя распрацавана. Для Тაცцяны гэта, зразумела, не вялікае сучашэнне, але немаўля, з якім яна зараз знахо-

дзіцца ў дэкрэтным водпуску, ёсць спадзяванні, трапіць туды без праблем.

Некалькі званкоў прагучала ад жыхароў прыватнага сектара, дзе распачаты работы па будаўніцтве інжынерных сетак. Анатоль Кірылавіч з Грабянёва паскардзіўся на адсутнасць каналізацыі. Маўляў, будаваць за свой кошт дарага, а пенсіі на ўсё не хапае. Людзі спадзяюцца, што грошы знойдуцца ў гарадскім бюджэце. Але аб'ект не ўключаны ў сацыяльную праграму гэтага года. Лягчэй будзе вырашыць задачу, калі жыхары ўступаць у кааператыў і частку расходаў возьмуць на сябе. Тым больш што размова ідзе пра прыватныя дамы, якія потым дастаюцца ў спадчыну дзецям і ўнукам, а не дзяржаве.

Міхаіл Аляксандравіч таксама паскардзіўся на тое, што застаўся без «каналізацыйнай трубы». За дзяржаўны кошт яе працягнулі амаль па ўсёй Брунскай вуліцы ў Малой Бароўцы, не хапіла толькі на апошнія некалькі дамоў, сярод якіх якраз і яго. Цяпер жыхарам кажуць, што грошай на гэтыя некалькі метраў трубы няма і прапаноўваюць будаваць за свой кошт. Ён абураны і жадае, каб перамагла справядлівасць.

70-гадовая пенсіянерка Марыя Веліканава зноў патрабавала, каб уладзі разабраліся, чаму з яе батарэй цячэ мазут, а на сценах праступае чырвоная вадкасць. Да яе прыходзілі супрацоўнікі ЖЭУ, але яна жадае, каб была створана камісія, якая дасканала вывучыць прычыны такіх з'яў. Яна лічыць, што да іх маюць дачыненне суседзі, але пры папярэдняй праверцы гэта не было ўстаноўлена. Улады не супраць правесці абследаванне кватэры заяўніцы яшчэ раз, нават выказалі гатоўнасць адразу разабрацца з пытаннем у суботу, але жанчына папрасіла зрабіць гэта пасля выхадных.

тэхналагічнай вытворчасцю, але і згуртаваным калектывам, касцяк якога складаюць працоўныя дынастыі.

Наведалі ўдзельнікі выязнага пасяджэння таксама «Франдэсу» — кампанію па вытворчасці хімічных сродкаў абароны раслін. Адзначалася, што на тэрыторыі былога Савецкага Саюза такіх кампаній функцыянуе ўсяго тры. Цікава было пачуць, што да стварэння гэтага прадпрыемства маюць дачыненне як мінімум двое ўдзельнікаў нарады. Міхаіл Мясніковіч, тады прэм'ер-міністр нашай краіны, вырашаў пытанні з фінансаваннем новай будоўлі, а Анатоль Ліс, цяперашні губернатар Брэстчыны, у якасці намесніка міністра аховы прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя праводзіў экалагічную экспертызу спецыфічнай вытворчасці. Як відаць было з лічбаў і фактаў, цяпер нікому не сорамна за праведзеную работу. У краіне працуе яшчэ адно такое прадпрыемства, і зараз фактычна забяспечаны ўсе патрэбы айчынных сельгасвытворцаў у гербіцыдах. Вялікая частка прадукцыі ідзе на экспарт.

У Здзітаўскім сельсавеце ўдзельнікі нарады пазнаёміліся з работай школы, якая ўзведзена ў 2011 годзе. Здзітаўцы падзяліліся вопытам дзейнасці ў адной звязцы ўсіх аб'ектаў вяскова-

Рэзервы ёсць. Іх трэба задзейнічаць

га сацкультбыту. Старшыня сельскага Савета Людміла Эсанава адказала на шматлікія пытанні гасцей наконт добраўпарадкавання вёскі, стварэння новых працоўных месцаў, падтрымкі асабістай падсобнай гаспадаркі жыхароў.

Пазней, падчас разгляду пытання парадку дня «Аб рабоце мясцовых Саветаў Брэсцкай вобласці па забеспячэнні ўстойлівага сацыяльна-эканамічнага развіцця падведамаснай тэрыторыі», удзельнікі выязнага форуму засяродзілі сваю ўвагу на выяўленні рэзерваў гэтага самага развіцця. Бярозаўскаму сыраробнаму камбінату было ўказана на неабходнасць далейшага пошуку рынкаў збыту прадукцыі.

Асабліва ўвага падчас нарады надавалася вырашэнню праблем занятасці насельніцтва. «Неабходна болей настойліва працаваць па стварэнні новых рабочых месцаў у рэгіёне. Нават на прыкладзе сельсавета, які мы наведалі, відаць, што не ўсе рэзервы задзейнічаны. Тут могуць быць рамеснікі, прадпрымальнікі па перапрацоўцы яблыкаў і іншых пладоў на сок. Развіццё малога і сярэдняга бізнесу павінна стаць адказам на павелічэнне працэнта беспрацоўя», — сказаў Міхаіл Мясніковіч.

Святлана ЯСКЕВІЧ. Бярозаўскі раён.

ВАЖНАЕ ЗВЯНО Ў КАДРАВАЙ ПАЛІТЫЦЫ

Міхаіл Мясніковіч лічыць, што кіраўнікі павінны быць сталымі палітычна і мець выбітныя арганізатарскія здольнасці

Старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу заявіў пра гэта падчас дзелавой сустрэчы на ўзроўні намеснікаў міністраў, старшыняў дзяржкамітэтаў і канцэрнаў, якая адбылася ў Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце.

Міхаіл Мясніковіч пачаў сустрэчу з жарту: «Даўно я сюды не прыходзіў. Аднойчы сказаў, што ў мяне ёсць свой пункт гледжання наконт круглых выдатнікаў, якіх выпускае Акадэмія кіравання. Пасля гэтага мяне сталі запрашаць радзей». Аднак у кожным жарце, як той казаў, ёсць толькі доля жарту.

«Не можа быць, каб усе былі выдатнікамі, — працягваў старшыня Савета Рэспублікі. — Я разумею, што сюды адбіраюць самых таленавітых і разумных. Аднак калі ўсе выдатнікі, то альбо патрабаванні нізкія, альбо ацэньваецца неаб'ектыўна». У той жа час Міхаіл Мясніковіч падкрэсліў, што гэтыя выказванні — выключна яго пункт гледжання.

«Я лічу, што Акадэмія кіравання — гэта не толькі ўстанова адукацыі. Ці нават так: не ўстанова адукацыі, а галоўнае звяно ў кадравай палітыцы краіны. І таму сцвярдженне, што ў Беларусі вялікі дэфіцыт кіраўніцкіх кадраў і няма сістэмы іх падрыхтоўкі, трэба патлумачыць. Так, эфектыўнай сістэмы адбору і расстаноўкі кадраў, я лічу, няма. І мне здаецца, што сёння Акадэмія кіравання павінна ўзначаліць усю працу па выяўленні кадраў, іх падрыхтоўцы і фарміраванні рэкамендацый, — прапанаваў кіраўнік верхняй палаты парламента. — У першую чаргу, трэба пашырыць паўнамоцтвы Акадэміі кіравання па выяўленні таленавітых, палітычна сталых маладых людзей з выбітнымі арганізатарскімі здольнасцямі. Можа ўзнікнуць пытанне наконт прафесійнай прыдатнасці такіх людзей... Я мяркую, што чыста прафесійны спадаспад можа адбыцца на другі план. Павінны быць арганізатарскія здольнасці, палітычна сфарміраваная асоба. І тут трэба прадаставіць Акадэміі права адбіраць кандыдатуры з іншых ВНУ, прадпрыемстваў і

арганізацый. Пры гэтым варта ўзаемадзейнічаць з мясцовымі ўладамі, але не надта. Бо аднойчы былі арганізаваны, калі казаць папросту, спецыяльныя курсы па падрыхтоўцы старшынь калгасаў. 30% людзей, якіх раёны адправілі на вучобу, не ведалі, навошта прыехалі. Раён пакінуў на месцы тых, хто патрэбны, а некага «левага» адправіў. Ці можна так падрыхтаваць добрыя кадры?»

Аднак гаварыў Міхаіл Мясніковіч не толькі пра кадровую палітыку. Напрыклад, ён лічыць неабходным працягваць мадэрнізацыю прамысловых і сельгаспрадпрыемстваў. «Калі мы не будзем гэтага рабіць, яны ў хуткім часе стануць выпускаць прадукцыю, якую на рынку ніхто не купіць, — заўважыў старшыня Савета Рэспублікі. — Мы павінны ў сучасных умовах прадаваць прадукцыю высокіх якасных характарыстык пры адносна невысокай цане».

Кажучы пра крыніцы фінансавання мадэрнізацыі, Міхаіл Мясніковіч звярнуў увагу, што на гэта ў розныя гады выдзялялася: бюджэтных сродкаў — ад 17% да 20%, уласных сродкаў прадпрыемстваў — 38-40%, пазыковых сродкаў, крэдытаў банкаў — каля 26% (у тым ліку крэдыты замежных банкаў і замежных крэдытных ліній — 8-10%), уласных сродкаў насельніцтва — 7-10% і іншых — 4%.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

ФОТА БЕЛТА

■ Тры пытанні да ўлады

ПРАГРАМА ЗАКАНЧВАЕЦА, РАЗВІЦЦЁ ПРАЦЯГВАЕЦА

Дзяржаўная праграма развіцця курортнай зоны Нарачанскага рэгіёна на 2011 — 2015 гады будзе выканана ў трэцім квартале сёлета. Такую ўпэўненасць выказаў старшыня Мядзельскага райвыканкама Ілья ШАЦЬКО.

— Ілья Іванавіч, прайшло больш за чатыры гады з пачатку рэалізацыі праграмы. Можна падсумоўваць нейкія вынікі?

— Можна сказаць, што праект паказаў сваю эфектыўнасць. У прыватнасці летась колькасць адпачываючых павялічылася на 17% і склала больш як 80 тысяч. Ад экспарту паслуг атрымана каля 19 млн долараў, або 172% да ўзроўню папярэдняга года. За 4 гады ў нарачанскую зону ўкладзена больш як 400 млрд інвестыцый.

Акрамя таго, змены да лепшага бачны і ў санаторыях. Тут праведзена мадэрнізацыя, практычна завяршаецца будаўніцтва індывідуальных домакаў. Як і было запланавана, па 5 штук у кожным. У многіх санаторыях з'явіліся новыя карпусы, абноўлена лячэбная база. Напрыклад, рэканструяваны санаторыі «Прыазёрны», «Нарачанскі бераг», «Жураўлік», «Белая Русь», турыстычны комплекс «Нарач». Унітарнае прадпрыемства «ААБ Санаторый Спадарожнік» адкрыла спальны корпус на 136 месцаў, з кінаканцэртнай залай, рэстаранам, спа-цэнтрам, 10 дамоў гасціннага тыпу і турыстычную вёску ў Абрамах. Пасля рэканструкцыі абнавіўся і аўтавакзал у Мядзелі, а ў курортным пасёлку Нарач пабудаваны новы аўтавакзал, уведзена ў дзеянне станцыя абезжалезвання.

— Якія аб'екты з'явіліся для тых, каго прыцягваюць нязведаныя маршруты, побыт людзей, гісторыя, архітэктура?

— За няпоўныя пяць гадоў створана шэсць турыстычных маршрутаў. Гэта — «Архітэктура Нарачанскага краю», «Мядзел — горад з багатай гісторыяй», «Легенды Нарачанскага краю», «Мядзельшчына ў агні вайны». Падчас апошняга турыстам прапаноўваецца наведванне выставачнай залы Вялікай Айчын-

най вайны ў раённым музеі народнай славы. Летась з'явіліся яшчэ два новыя маршруты «Нарач — Кама-рова — Свір», а таксама «Узла — Крывічы — Будслаў». А для тых, хто любіць прыроду, у прыродным комплексе «Блакітныя азёры» абсталявана экалагічная сцяжынка. Усё гэта дазволіла на 20-30% павялічыць колькасць адпачываючых, турыстаў, якія едуць па медыцынскія паслугі. Сёння сярод тых, хто адпачывае на Нарачы, каля 50% расіян, астатнія — беларусы, немцы, літоўцы, ёсць грамадзяне Кіпра, Канады, Аб'яднаных Арабскіх Эміратаў. Нашы здраўніцы працуюць па прынцыпе прыцягнення пастаянных кліентаў. Людзі, якія прыехалі сюды раз, едуць і ў другі, і ў трэці. Для іх распрацавана спецыяльная бонусная праграма.

— Людзі, якія прыязджаюць на Нарач, хочуць не толькі дыхаць чыстым паветрам, але і спажываць экалагічна чыстыя прадукты. Якія захады прымаюцца, каб задаволіць іх патрэбы?

— Працуем над далейшым развіццём экалагічнага земляробства, каб забяспечыць турыстаў, кліентаў здраўніц экалагічнымі прадуктамі. Пакуль фермерскія гаспадаркі пастаўляюць туды бульбу, гародніну, вырашчаныя практычна без мінеральных угнаенняў і гербіцыдаў. Для прыватнікаў праводзяцца кірмашы, дзе яны могуць прадаць садавіну, гародніну, мёд, малочныя і мясныя прадукты. У найбліжэйшай перспектыве плануем перапрацоўваць прадукцыю жывёлагадоўлі і забяспечваць ёй санаторыі.

Да завяршэння праграмы засталася пяць месяцаў. У трэцім квартале будуць выкананы ўсе даручэнні: добраўпарадкаванне вуліц, тратуараў, дарог, замена цепласетак, мадэрнізацыя здраўніц і іншае. Але, бяспрэчна, гэта не азначае, што з заканчэннем праекта развіццё курортнай зоны спыніцца. Наша задача — прыцягваць сюды сродкі, ствараць умовы для інвестараў. У нас ужо ёсць прыклады плённага партнёрства прыватнага бізнесу і дзяржавы.

Тацияна ЛАЗОЎСКАЯ

■ Свята ўсіх дзяцей

ПАДАРУНКІ ДЛЯ ДУШЫ І СА СМАКАМ

29 мая а 10-й гадзіне ў Доме Масквы ў Мінску Беларускі дзіцячы фонд пачынае святкаваць Міжнародны дзень абароны дзяцей.

Гульні на свежым паветры для 250 дзяцей-сірот і дзяцей з абмежаванымі магчымасцямі арганізуюць у гэты дзень аніматары цэнтра «Косма», кампанія Shariki.by, студэнты Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры. Запланавана традыцыйнае ўручэнне дзвюх ганаровых прэмій — Фонду імя Зінаіды Тусналобавай-Марчанкі (тром найлепшым шматдзетным сем'ям краіны, якія выхоўваюць 5 і болей дзяцей) і «Сябра дзяцей» (дарослым, якія шмат гадоў дапамагаюць дзецям).

Падарункі для ўсіх дзяцей — абавязковыя. Для некалькіх выпускнікоў дзіцячых дамоў іх падрыхтавалі беларускія дызайнеры і стылісты, а ўвогуле ўсе атрымаюць вітаміны ад кампаніі «Медінтэрпласт» і, вядома, самы лепшы прысмак лета — марожанае ад Мінскага холадакамбіната №2.

А непасрэдна 1 чэрвеня а 16-й гадзіне стартуе новы праект БДФ — «Першая афіша».

Святлана БАРЫСЕНКА.

■ Смачна есці

ЗХ, ХАЛАДНІЧКУ Б, ДЫ З МАЛАДОЙ БУЛЬБАЧКАЙ!

Чарговы Тыдзень беларускай кухні пройдзе ў сталіцы з 8 па 14 чэрвеня. На гэты раз удзел у ім возьмуць 101 аб'ект грамадскага харчавання, пра што паведамлілі ў Галоўным упраўленні спажывецкага рынку Мінгарвыканкама.

Згодна з правіламі акцыі, усе яе ўдзельнікі — рэстараны і кавярні — павінны прытрымлівацца адзіных цэн і рэцэптуры. Гэтым разам аб'екты грамадскага харчавання прапануюць сваім наведвальнікам закуску з курыцы з вэндлінай і зялёным гарошкам за 50 тысяч рублёў, халаднік са шчаў са смятанай і маладой бульбай за 25 тысяч рублёў, рыбу на топленым масле з запечанай бульбай за 70 тысяч рублёў. У меню таксама будуць калдуны з мясам за 50 тысяч рублёў, хрушчы тварожныя з мёдам за 35 тысяч рублёў і морс з журавін за 10 тысяч рублёў.

Нагадаем, што першы Тыдзень беларускай кухні адбыўся ў сталіцы ў верасні, а потым у снежні 2013 года. З таго часу яны неаднойчы паўтараліся цягам усяго 2014 года. Сёлета аналагічная акцыя па папулярызаванні страў беларускай кухні прайшла ў лютым.

Сяргей РАСОЛЬКА

ФОРУМ ПРЫЦЯГВАЕ КАПІТАЛ

Удзельнікам Гомельскага эканамічнага форуму сёлета было прапанавана да рэалізацыі больш за 100 інвестыцыйных праектаў. Ужо на пленарным пасяджэнні падпісана 14 дагавораў на суму \$276 млн.

У горад над Сожам прыехала каля 500 чалавек — супрацоўнікі пасольстваў, банкаўскіх і фінансавых устаноў, бізнесмены з 21 краіны (Кітая, Францыі, Германіі, Аўстрыі, Расіі, Казахстана, Венесуэлы, Лівана, Перу і іншых). Інвестыцыйныя праекты, якія плануецца рэалізоўваць на тэрыторыі рэгіёна, тычацца стварэння вытворчасці кандытарскіх вырабаў, медыцынскага лячэбна-рэабілітацыйнага цэнтра з дзіцячай кавярняй у Гомелі... Прэзідэнт кампаніі «Альхануф» з Саудаўскай Аравіі доктар Махамед Ібрагім Алмехазі зацікаўлены ў будаўніцтве сучаснага жыллёва-гандлёвага комплексу «ГомельМолл». Аб'ём капіталных укладанняў для рэалізацыі праекта складае не менш за \$50 млн:

— Я знайшоў тут падтрымку губернатара Уладзіміра Дворніка. Мне спадабалася ваша краіна, асабліва Гомель,

адкрытыя душы вашых людзей. На працягу найбліжэйшага паўгоддзя мы створым планы будаўніцтва жыллёва-гандлёвага комплексу. У ім будзе некалькі кінатэатраў і гандлёвы цэнтр.

— Толькі за апошнія чатыры гады на Гомельшчыну было прыцягнута звыш \$4 млрд замежных інвестыцый з 40 краін свету, — адзначаў старшыня Гомельскага аблвыканкама Уладзімір Дворнік. — У нас паспяхова працуе больш за 300 прадпрыемстваў з замежным капіталам. Пашырэнне кола надзейных партнёраў, садзейнічанне ў рэалізацыі інвестыцыйных праектаў з'яўляецца адной з прыярытэтных задач мясцовых органаў улады.

З 2008 па 2014 год на эканамічных форумах у Гомелі было падпісана 56 дагавораў на \$1,36 млрд. На сёння амаль дзве трэці з іх выкананы або знаходзяцца ў стадыі рэалізацыі.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

РУП «Институт недвижимости и оценки»

► ОЦЕНКА ИМУЩЕСТВА (недвижимость, транспорт, оборудование, бизнес, интеллектуальная собственность)
► ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕДЕНИЕ АУКЦИОНОВ

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА по продаже права заключения договоров аренды сроком на 3 года объектов недвижимого имущества, принадлежащих ОАО «ГОСТИНИЦА ПЛАНЕТА» на праве собственности

Лот №1	Право заключения договора аренды помещения №95 площадью 12,9 м², расположенного на 1-м этаже здания гостиницы «Планета».	г. Минск, пр. Победителей, 31-1	Начальная цена продажи права с НДС, руб.	Задаток с НДС, руб.	Сумма арендной платы в месяц с НДС, руб.	Шаг аукциона, %
			387 000	38 700	2 322 000	5
Лот №2	Право заключения договора аренды помещения №328 площадью 32,2 м² (двухкомнатный гостиничный номер с санузлом), расположенного на 3-м этаже здания гостиницы «Планета».	г. Минск, пр. Победителей, 31-1	Начальная цена продажи права с НДС, руб.	Задаток с НДС, руб.	Сумма арендной платы в месяц с НДС, руб.	
			966 000	96 600	5 796 000	
Лот №3	Право заключения договора аренды помещений №3, №4, №5, №6 площадью 200,2 м², расположенных на 3-м этаже пристройки к зданию гостиницы «Планета». Ранее располагался бильярд-бар.	г. Минск, пр. Победителей, 31-1	Начальная цена продажи права с НДС, руб.	Задаток с НДС, руб.	Сумма арендной платы в месяц с НДС, руб.	
			6 006 000	600 600	36 036 000	

УСЛОВИЯ

Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Лот №1 и (или) Лот №2 и (или) Лот №3 по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов) – Претендент на покупку, должен заключить с Продавцом договор аренды Объекта (Объектов) в течение 10 (десяти) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан оплатить Продавцу стоимость приобретенного на аукционе Лота №1 и (или) Лота №2 и (или) Лота №3 в течение 3 (трех) банковских дней со дня подписания протокола о результатах аукциона. Победитель аукциона (Претендент на покупку) оплачивает Организатору аукциона вознаграждение в размере: - 2 500 000 (Два миллиона пятьсот тысяч) белорусских рублей при продаже Лота №1;

Расчет ежемесячной арендной платы выполнен в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 29 марта 2012 г. №150 «О некоторых вопросах аренды и безвозмездного пользования имуществом». Базовая арендная величина с 01.04.2015 равна 120 000 бел. руб.

Аукцион состоится 30.06.2015 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11 пом. 4.

Для участия в аукционе приглашаются граждане, юр. лица и индивидуальные предприниматели Республики Беларусь, иностранные инвесторы, подавшие заявление на участие в аукционе (по форме, установленной Организатором аукциона); предоставившие заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка, заявление об ознакомлении с документами на Объект (Объекты), право заключения договора аренды которого выставлено на аукцион (по форме, установленной Организатором аукциона) и заключившие с Организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (по форме, установленной Организатором аукциона), а также прилагаются следующие документы: юр. лица – доверенность, выданную представителю юр. лица, копии учредительных документов, свидетельства о гос. регистрации; индивидуальные предприниматели – копию свидетельства о гос. регистрации; физ. лица – паспорт, представители физ. лиц – паспорт и доверенность, удостоверенную нотариально; организациям и физ.лицам (нерезидентам РБ) – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть проведена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о состоятельности, выданный обслуживающим его банком или иной кредитно-финансовой организацией, с заверенным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык; представители юр. и физ. лиц (нерезиденты РБ) – легализованная в установленном порядке доверенность. При подаче документов заявитель (представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юр.лица – документ, подтверждающий полномочия. Подача документов по почте не допускается. Сведения об участниках аукциона не подлежат разглашению. Участник, желающий участвовать в аукционе в отношении нескольких лотов, вносит задатки в размере, установленном для каждого из лотов. Задаток перечисляется на р/с 3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк» ЦБУ №703, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, код 369. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже права заключения договора аренды объекта недви-

жимо-го имущества (Лот №___), принадлежащего ОАО «ГОСТИНИЦА ПЛАНЕТА», проводимом 30 июня 2015 г. Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим Победителем (Претендентом на покупку), будет засчитан в счет окончательной стоимости Лота №1 и (или) Лота №2 и (или) Лота №3. Задаток, уплаченный участниками аукциона, не ставшими Победителем аукциона, Организатор аукциона возвращает безналичным платежом на их счета в течение 5 (пяти) банковских дней со дня проведения аукциона (назначенной даты его проведения в случае признания аукциона несостоявшимся) или с момента регистрации Организатором аукциона отказа от участия в аукционе. Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.30, с 13.30 до 16.30 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 2. Окончание приема заявлений: 26.06.2015 в 12.00. Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектами. Контактное лицо для осмотра Объектов: Высоцкая Мария Иосифовна 8 (017) 226-80-41, 8 (033) 660-42-27. Организатор аукциона или Продавец вправе снять Лот (Лоты) с торгов до объявления его проданным без объяснения причин снятия.

© Организатор аукциона: • +375(17) 306-00-57 • +375(29) 550-09-52 • + 375(29) 356-90-03 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

ПЯЦЬ ЭЛЕМЕНТАЎ ВЫПАДКОВАСЦІ ДЛЯ ПРАЎДЫ

Дакладнасць сацыялагічных даследаванняў
залежыць ад адкрытасці і шчырасці рэспандэнтаў

Сацыялагічныя даследаванні заўжды маюць асаблівую актуальнасць. Імі цікавяцца кіраўнікі органаў улады, назіральнікі, эксперты, журналісты, вучоныя і самі выбаршчыкі. Аднак любыя сацыялагічныя даследаванні, у любы час патрэбны нам, каб лепш ведаць пра тое, што з намі адбываецца і чаму. Яны дазваляюць убачыць сітуацыю ўвогуле, вывучыць яе вытокі, а таксама выпрацаваць рашэнні, якія дапамогуць сітуацыю скарэктаваць, калі ёсць патрэба, папярэдзіць далейшыя негатыўныя наступствы. Наша размова з дырэктарам Цэнтра сацыялагічных і палітычных даследаванняў БДУ, доктарам сацыялагічных навук, прафесарам Давідам РОТМАНАМ пра гістарычны аспект і асаблівасць работы беларускіх сацыёлагаў і пра галоўную ўмову якасці такой работы.

— Давід Генрыхавіч, як атрымалася, што ў наступным годзе вашаму цэнтру споўніцца 20 гадоў, а яго базе звестак — 30?

— Цэнтр стаў вынікам развіцця сацыялагічнай службы пры ўніверсітэце і яе пераемнікам. Служба такая існавала са дня стварэння ўніверсітэта ў 1921 годзе. Праўда, сталінскія рэпрэсіі нанеслі моцны ўдар па шэрагах беларускіх сацыёлагаў, але ў 1967 годзе сацыялагічная служба была адноўлена. Тады была створана Праблемная навукова-даследчая лабараторыя сацыялагічных даследаванняў, пазней адкрыта аддзяленне сацыялогіі пры кафедры філасофіі, потым кафедра сацыялогіі і наш цэнтр.

— Цэнтр з'яўляецца ўдзельнікам шматлікіх міжнародных праектаў. Хто тут каго шукае, вы заказчыкаў ці яны вас?

— Гэта таксама вынікае з нашай гісторыі. У 1987 годзе пры Дзяржаўным камітэце СССР па народнай адукацыі была створана сацыялагічная праграма «Грамадская думка», якую мне давалося ўзначаліць. Мы тады праводзілі даследаванні два разы на год — увесну і ўвосень, вывучалі ў асноўным меркаванне моладзі, стан спраў у адукацыі. У выніку склалася апытальная сетка па ўсёй тэрыторыі Савецкага Саюза: Прыбалтыка, Цэнтральная Азія, Каўказ, Сібір... Пасля распаду Саюза заходнія вучоныя згадалі праграму «Грамадская думка» і выйшлі на яе былых кіраўнікоў, каб заказаць свае даследаванні. Наладжаныя сувязі не былі яшчэ страчаны, і мы былі здольныя гэтыя заказы выканаць.

З таго часу Цэнтр сацыялагічных і палітычных дасле-

даванняў БДУ стаў досыць аўтарытэтай арганізацыяй і з пачатку 1990-х гадоў выконвае буйныя міжнародныя заказы. Спачатку гэта былі даследаванні наступстваў аварыі на Чарнобыльскай атамнай электрастанцыі, міжнацыянальныя адносіны... Пры Еўрапейскім саюзе ў 1993 годзе была створана міжнародная асацыяцыя па супрацоўніцтве з вучонымі новых незалежных дзяржаў былога Савецкага Саюза — INTAS, у рамках якой мы ажыццявілі 10 буйных праектаў.

З 2000 па 2003 год па заказе Еўрапейскай камісіі даследавалі лад жыцця і стан здароўя насельніцтва ў постсавецкіх дзяржавах, фінансавай гэты праект Фонд Каперніка (5-я рамачная праграма навуковых даследаванняў і тэхналагічнага развіцця ЕС). Пазней мы рэалізавалі некалькі праектаў у 7-й рамачнай праграме: па нацыянальных меншасцях у постсавецкіх і посткамуністычных дзяржавах і зноў па здароўі. Такім чынам з'явілася цікавая магчымасць параўнаць вынікі двух даследаванняў з 10-гадовым разрывам у часе.

Яшчэ адно вельмі вялізнае і няпростae даследаванне, якое мы завяршаем, мае назву «Прыватызацыя і смерць». Заказчык — Кембрыджскі ўніверсітэт. Вучоныя гэтай аўтарытэтай установы сфармулявалі гіпотэзу: чым вышэйшы ўзровень прыватызацыі, тым вышэйшая смяротнасць.

Акрамя таго, мы прадстаўляем Беларусь у міжнародным праекце «Еўрапейскія каштоўнасці», дзе амаль ва ўсіх еўрапейскіх краінах адначасова праводзяцца даследаванні па адносінах да базавых каштоўнасцяў. Цэнтр сацыялагічных і палітычных

даследаванняў БДУ ўваходзіць таксама ў асацыяцыю па вывучэнні сусветных каштоўнасцяў, электаральных сістэм свету. З пачатку 1990-х гадоў удзельнічаем у даследаваннях «Новага дэмакратычнага барометра».

Для 8-й рамачнай праграмы Еўрапейскага саюза «Далгляд-2020» плануем выканаць некалькі заявак, у тым ліку — па вывучэнні адносін краін «Усходняга партнёрства» з Еўрасаюзам і Расіяй.

— Раскажыце, над чым універсітэцкія сацыёлагі працуюць цяпер.

— Мы шмат даследаванняў праводзілі для Міжнароднай фінансавай карпарацыі і зараз заканчваем чарговае, якое датычыцца перасячэння дзяржаўных межаў: напрыклад, колькі чалавек патрэбна часу, каб выехаць з Рэспублікі Беларусь у тым або іншым кірунку.

Яшчэ адно вельмі вялізнае і няпростae даследаванне, якое мы завяршаем, мае назву «Прыватызацыя і смерць». Заказчык — Кембрыджскі ўніверсітэт. Вучоныя гэтай аўтарытэтай установы сфармуля-

валі гіпотэзу: чым вышэйшы ўзровень прыватызацыі, тым вышэйшая смяротнасць. Даследаванне праводзіцца ў Беларусі і Расіі, каб параўнаць вынікі і праверыць гэтую гіпотэзу. Апытанне праводзіцца ў малых гарадах з адзіным градаўтваральным прадпрыем-

ствам. Логіка вучоных такая: калі адзінае градаўтваральнае прадпрыемства прыватызава-на і на ім пачынаюцца звальненні, то насельніцтва ўсяго горада адчувае вялікі стрэс, што адбываецца на стане яго здароўя і працягласці жыцця людзей. Наша даследаванне павінна пацвердзіць або абвергнуць гэтую гіпотэзу. Апытваюцца людзі толькі ад 42 гадоў і старэйшыя.

Акрамя таго, мы працягваем 14-гадовае даследаванне для нашага Міністэрства інфармацыі. Рэгулярна, увесну і ўвосень, вывучаем стан спраў у адносінах да СМІ і кнігавыдання. Якраз зараз высвятляем рэйтынгі тэле- і радыёперадач, адпаведнасць газетных рубрык чаканням чытачоў.

Яшчэ адзін вельмі цікавы праект датычыцца сацыяльных сетак. Мы ні ў якім разе не лічым, што тут патрэбны кантроль, але іх плыў на грамадскую думку нельга не ўлічваць. І справа ў тым, што праз гэтую крыніцу распаўсюджваецца вельмі шмат несапраўднай інфармацыі, а адэкватнай альтэрнатывы ёй пакуль няма.

— Вынікі гэтага даследавання будуць публікавацца ў адкрытым доступе?

— Так. Першыя вынікі мы ўжо публікавалі ва ўніверсітэцкім часопісе «Социология», але даследаванне будзе доўжыцца да канца года.

Апроч таго, мы распачалі электаральнае апытанне, і для нас вельмі важна, каб людзі давалі праўдзівую інфармацыю. І каб ішлі на кантакт. Бо высокі паказчык недазягальнасці рэспандэнтаў зніжае дакладнасць даследавання. Але самае галоўнае, каб людзі адказвалі аб'ектыўна.

— Чаму гэта важна?

— Тут вельмі простая рэч. У любым грамадстве, любой дзяржаве абавязкова ўзнікаюць праблемы, яны розныя. Для таго, каб гэтыя праблемы вырашаць, органамі ўлады прымаюцца кіраўніцкія рашэнні. Для таго, каб гэтыя рашэнні былі правільныя і прымаліся хутка, патрэбна інфармацыя. І тут нельга арыентавацца толькі на наяўнасць афіцыйных скаргаў, бо далёка не ўсе, хто сутыкаецца з той або іншай сацыяльнай праблемай, пішуць скаргі або звяртаюцца ў органы ўлады. Сацыялагічнае даследаванне якраз і дазваляе сфармуляваць абавальнае меркаванне ад дадзенага раёна, вобласці, па краіне ўвогуле. Гэтая інфармацыя публікуецца, трапляе да ўлады, і на яе падставе прымаецца больш абгрунтаванае

кіраўніцкае рашэнне.

Калі чалавек кажа «ў мяне ўсё ў парадку» ў выпадку, калі гэта не так, то праблема не можа быць ліквідавана. Таму мы просім: проста кажыце праўду, тое, што ёсць насамрэч, кажыце тое, што думаеце. Гэта нікому не пашкодзіць, бо нашы апытанні ананімныя.

— Як увагуле беларусы ставяцца да тых, хто праводзіць апытанні?

— Часцей за ўсё — добра-

у выбарачную сукупнасць.

— Пяць выпадковых крокаў, каб дабрацца да рэспандэнта?

— Не менш. Наш рэспандэнт не можа быць знаёмым інтэрв'юера. Інтэрв'юер не можа ісці ў кватэру, якую пажадае, а мы яго кантралюем, каб выключыць падман.

Акрамя таго, мы павінны быць упэўнены, што ў выніку сацыялагічнага даследавання атрымалі меркаванне ўсяго насельніцтва краіны, а не

Павінна быць, як мінімум, пяць элементаў выпадковасці. Інакш не спрацуюць законы верагоднасці, і правільны вынік мы не атрымаем.

зычліва. Нашы супрацоўнікі, якія праводзяць апытанні, як правіла, вялікіх праблем не маюць. Тут трэба разумець, што сацыялагічнае даследаванне — гэта вельмі складаная і комплексная работа, а не нейкае адназначнае дзеянне, звязанае з апытаннем.

Спачатку заказчык або сам даследчык аналізуе нейкія працэсы, якія адбываюцца ў грамадстве. Мы часцей працуем менавіта з заказамі. Як правіла, гаворка ідзе пра сітуацыю, якая пакуль не вывучана. Потым вызначаецца, што трэба даследаваць і хто павінен стаць рэспандэнтам — аб'ектам даследавання. Наступны этап, які зараз выкарыстоўваецца ўсё часцей, — гэта абмеркаванне прадмета даследавання ў фокус-групе. У яе могуць уваходзіць як самыя звычайныя людзі з пэўнымі характарыстыкамі, скажам, толькі жанчыны, так і эксперты ў той сферы, якая цікавіць даследчыка. Дыскусія ў фокус-групе дапамагае атрымаць больш дакладную інфармацыю і падбраць найбольш удалы інструментарый для далейшага даследавання.

Потым робіцца выбарка, у якой усё вельмі строга выбудавана. Як правіла, выбарка шматступеньчатая. Напрыклад, спачатку выпадковым чынам выбіраюцца гарады ва ўсіх рэгіёнах, потым, гэтак жа выпадкова, — вуліцы, потым, таксама праз жэраб, — дамы, потым, зноў выпадковым чынам, — кватэры. Нарэшце ў кватэры выбіраецца для апытання чалавек, дзень нараджэння якога, скажам, найбліжэйшы да дня візіту інтэрв'юера ў кватэру. Павінна быць, як мінімум, пяць элементаў выпадковасці. Інакш не спрацуюць законы верагоднасці, і правільны вынік мы не атрымаем.

Такім чынам кожны чалавек мае роўнае з усімі права трапіць

2-3 тысяч удзельнікаў апытання. Для гэтага мы складаем дэмаграфічны блок нашай выбаркі і параўноўваем яго са звесткамі афіцыйнай статыстыкі. Вылічваем сярэдні працэнт разыходжання, які не павінен перавышаць 5 пунктаў. У адваротным выпадку робіцца рамонт выбаркі метадам «снежнага камяка»: праз знаёмых знаёмых дабіраюцца прадстаўнікі той або іншай катэгорыі, каб ліквідаваць скажэнне. Пры гэтым інтэрв'юер не мае права апытваць уласных знаёмых.

Пры захаванні прынцыпу «пяці выпадковасцяў» падчас выбаркі, пры праверцы дзеяння інтэрв'юера, правільнасці пытанняў і праходжанні тэста на максімальнае разыходжанне дэмаграфічнага блока з афіцыйнай статыстыкай мы сапраўды атрымліваем меркаванне насельніцтва краіны. Такім чынам вызначаецца дакладнасць даследавання. Гэта вельмі складаная работа.

— Але ж цікава! З гадамі цікавасць не зніжаецца?

— Мне падабаецца атрымліваць тлумачэнні таму, што адбываецца. З гадамі колькасць праблем не знікае, яны проста мяняюцца, увесь час узнікаюць новыя. Напрыклад, сітуацыя ва Украіне: чаму яна склалася, хто ў ёй вінаваты?..

У даследчую работу ўцягваешся, бо заўсёды хочацца даведацца, у чым праблема. А вынікі якаснага даследавання — гэта прадмет гонару і стымул далейшых пошукаў. Сацыёлагі здольны не толькі адказваць на пытанне «што адбываецца?», але і на пытанні «чаму гэта адбываецца?», «што будзе далей?» і, нарэшце, на самае галоўнае «што трэба зрабіць, каб негатыўная тэндэнцыя не развівалася?».

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ ГРАЖДАНАМ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ ДЛЯ СТРОИТЕЛЬСТВА И ОБСЛУЖИВАНИЯ ОДНОКВАРТИРНЫХ ЖИЛЫХ ДОМОВ ОРГАНИЗАТОР АУКЦИОНА – ИВЕНЕЦКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ ВОЛОЖИНСКОГО РАЙОНА МИНСКОЙ ОБЛАСТИ

№ п/п	Адрес земельного участка	Площадь земельного участка	Наименование инженерных сетей	Начальная цена (бел. руб.)	Задаток (бел. руб.)	Расходы по документации
1	д. Родники, улица Садовая, участок № 50, кадастровый номер 622084318101000109	0,25 га	Подъездные пути, вблизи водоснабжение, ЛЭП	30805650	6161150	792000
2	д. Галимцы, улица С.П. Супрона, участок № 18, кадастровый номер 622084303301000139	0,25 га	Подъездные пути, ЛЭП	28139800	5628000	792000

Задаток перечисляется на р/счет № 3600614030507 ГУ МФ РБ по Минской области ЦБУ 605 г. Воложина ф-ла № 500 МУ «ОАО АСБ Беларусбанк», код 601, УНП 600537220, Ивенецкий сельский исполнительный комитет, код платежа 04901.

Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить расходы, связанные с подготовкой

документации.

Аукцион состоится 17 июня 2015 года в 10.00 по адресу: Воложинский район, г.п. Ивенец, пл. Свободы, 2.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются до 16 июня 2015 г. (последний день подачи заявления 15 июня 2015 г. до 17.00) по адресу: Воложинский район, г.п. Ивенец, пл. Свободы, 2. Контактные телефоны: (8 01772) 53 388, 51 843.

ОАО «Дзержинский экспериментально-механический завод» ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН ПО ПРОДАЖЕ:

№ лота	Наименование	Начальная цена с НДС, руб. РБ
1	Резательный комплекс НА 3222ф1	94 981 200

Задаток в размере 10% от начальной цены перечисляется на р/с 3012060604003 в ЦБУ №606 ф-л Минского управления ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Дзержинска, ул. К. Маркса, 17, МФО 153001601, УНП 600004946, ОКПО 05550337.

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 5 дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.

Аукцион состоится 29 июня 2015 г. в 14.00 по адресу: Минская обл., г. Дзержинск, ул. Фоминых, 46.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 26 июня 2015 г. до 15.00 по указанному адресу.

Контактные телефоны: 8 (044) 55-444-78, 8 (01716) 6-43-27, 5-52-01, тел./факс 5-52-79.

Сайт в интернете: www.demz.by

■ Каникулы!

ФОРМУЛА ПАЗІТЫЎНАГА ЛЕТА,

або Хто паедзе ў «Зубраня»?

27 мая ў Беларусі афіцыйна стартаваў аздараўленчы сезон. На першую змену ў Нацыянальны дзіцячы адукацыйна-аздараўленчы цэнтр «Зубраня» з'ехаліся 1100 дзяцей з усёй краіны.

Папулярнасць і запатрабаванасць «Зубраняці» ў школьнікаў і іх бацькоў — па-за канкурэнцыяй. Асабліва шмат ахвотных трапіць сюды на трэцюю летнюю змену, а пущэйкі раскупліваюцца яшчэ за паўгода да летніх каникул.

— Мы выставілі ў інтэрнэце пущэйкі на продаж 2 студзеня ў поўнач, а першая заяўка прыйшла на наш сайт у адну хвіліну першай гадзіны ночы. Да 8 гадзін вечара пущэйкі на трэцюю змену ўжо цалкам разабралі. Плюс мы сфарміравалі рэзервовы спіс — на той выпадак, калі ў кагосьці змяняцца планы і сям'я адмовіцца ад пущэйкі, — расказала дырэктар НДЦ «Зубраня» Надзея АНУФРЫЕВА. — Да таго ж у гэтым годзе мы сумесна з Цэнтрам міжнародных сувязяў Міністэрства адукацыі і балгарскімі партнёрамі запускаем новы праект — арандуем базу для адпачынку беларускіх дзяцей на вядомым балгарскім курорце Святых Канстанціна і Алены (на паўночным узбярэжжы паміж Варнай і Залатымі Пяскамі). Працаваць з беларускімі дзецьмі ў Балгарыі будуць нашы педагогі і ваятыя, па нашых праграмах, таму на балгарскую тэрыторыю будуць перанесены найлепшыя традыцыі «Зубраняці». Дабірацца да Балгарыі збіраемся самалётам.

ПРАВА НА АЗДАРАЎЛЕННЕ. А НЕ АБАВЯЗАК

Кансультант упраўлення сацыяльнай, выхаванчай і ідэалагічнай работы Міністэрства адукацыі Ларыса ЕМЯЛЬЯНЧЫК расказала, што за апошнія пяць гадоў аб'ёмы аздараўлення ў краіне практычна не змяняліся: ім ахоплена ад 34 да 37% ад агульнай колькасці школьнікаў. У бягучым годзе запланавана аздаваць больш як 344 тысячы дзяцей, праўда, у летніхках з кругласутачным знаходжаннем будуць адпачываць і аздараўляцца толькі 137,5 тысячы дзяцей, а 203 тысячы школьнікаў будуць наведваць летнікі з дзённым знаходжаннем. Менавіта функцыянаванне аздараўленчых лагераў пры школах выклікае найбольшую колькасць спрэчак. Ці можа дзіця паўнаважна адпачываць у тых жа сценах, у якіх правяло ўвесь навучальны год пад наглядам сваіх школьных педагогаў? Дзе-нідзе права на аздараўленне нярэдка пераўтвараецца ў абавязак: і на-стаўнікі, і бацькі выказваюць незадаволенасць прымусовым напаўненнем школьнага лагера. З іншага боку, адпачынак у школьным лагеры даступны малазабяспечаным сем'ям, таму запатрабаванасць у гарадах застаецца.

Конкурс у гэтыя атрады быў, як у прэстыжны ўніверсітэт. Ахвотныя пісалі рэзюме і адказвалі на пытанні.

Гэтым летам у Беларусі будуць дзейнічаць 174 стацыянарныя летнікі. Іх колькасць, у параўнанні з папярэднімі гадамі, не зменшылася. Лагеры з кругласутачным знаходжаннем будуць працаваць у чатырохзменным рэжыме з працягласцю кожнага заезда ад 18 да 21 дня. А вось колькасць дзяцей-інвалідаў, ахопленых аздараўленнем, расце. Плануецца, што гэтым летам змогуць адпачываць і аздавацца ў лагерах больш як 4 тысячы дзяцей гэтай катэгорыі.

ЛЕТА Ў ПАЛАТКАХ

Сёлета стартуе новая рэспубліканская акцыя «Лета — на карысць». Ва ўсіх рэгіёнах будуць працаваць профільныя лагеры самай рознай накіраванасці: экалагічныя, біялагічныя, тэхнічныя, гісторыка-археалагічныя, сацыяльна-педагагічныя, матэматычныя, грамадска-гуманітарныя, лінгвістычныя, лагеры для актывістаў грамадскіх арганізацый, для высокаматываваных і адораных дзяцей, мастацкія, харэаграфічныя, ваенна-патрыятычныя, абаронна-спартыўныя і г.д.

Цудоўна апраўдалі сябе палатачныя лагеры, якія ствараюцца па прынцыпе «летнік у летніку» — на базе стацыянарных лагераў з добра развітай інфраструктурай. Яны працуюць, як правіла, у 9-дзённым рэжыме. Шэсць профільных лагераў з выкарыстаннем палатак арганізуюцца на базе Мінскага гарадскога адукацыйна-аздараўленчага цэнтра «Лідар». Першая змена збярэ лідараў клубаў маладых выбаршчыкаў. Таксама ў палатачным лагеры пройдуць змены для лідараў дзіцячых і маладзёжных грамадскіх аб'яднанняў юных экалагаў і краязнаўцаў. Акрамя таго, у ліпені ў «Лідары» будзе міжнародны профільны лагер, які збярэ навучэнцаў з Германіі і Беларусі.

Актыўна развіваецца ў гэтым годзе і валанцёрска-педагагічны профіль.

— На працягу апошніх двух гадоў у «Зубраняці» працаваў адзін валанцёрскі педагагічны атрад у складзе 25 чалавек, а сёлета ў нас на кожнай змене будуць прыцягвацца да працы з малодшымі выхаванцамі па 50 валанцёраў. Паверце, што конкурс у гэтыя атрады быў, як у прэстыжны ўніверсітэт, — расказала Надзея Ануфрыева. — Ахвотныя пісалі рэзюме і адказвалі на пытанні.

Фота Марыны БЕГУНЮКАЙ.

Дзіцячы аздараўленчы лагер — гэта выдатная школа сацыяльнай практыкі. Усё, чаму навучалі дзіця ў школе і ў сям'і, можа яму тут спатрэбіцца.

КОЛЬКІ МОЖНА ЗАРАБІЦЬ?

Два гады таму ў нашай краіне — амаль пасля 20-гадовага забыцця — пачалі адраджаць дзейнасць летніх лагераў працы і адпачынку. І гэты від арганізацыі баўлення часу працягвае набіраць абароты. Толькі для сталічных падлеткаў ва ўзросце ад 14 да 18 гадоў будзе арганізавана 50 такіх лагераў, 11 з іх — на загараднай базе. А ўвогуле па краіне зарабляць грошы ў лагерах працы і адпачынку будуць каля 15 тысяч школьнікаў. Натуральна, у многіх узнікае пытанне: а колькі падлетак можа зарабіць?

— Усё залежыць ад віду работ, прадукцыйнасці працы і працягласці змены, — тлумачыць Ларыса Емяльянчык. — У лагерах, дзе падлеткі працавалі 18 дзён, летась заробак даходзіў да 2 мільёнаў.

— НДЦ «Зубраня» выступаў мінулым летам адначасова і ў якасці арганізатара адпачынку, і ў якасці працадаўцы. Нашы выхаванцы займаліся добраўпарадкаваннем тэрыторыі і за 12 працоўных дзён атрымалі каля 1 мільёна рублёў. Работы па добраўпарадкаванні, як вы ведаеце, не каштуюць дорага, — дадала Надзея Ануфрыева. — Але няўжо дрэнна адначасова і адпачываць, і падзарабіць, і прынесці ўсім карысць?

Сёння ў пералік работ, да якіх могуць прыцягвацца падлеткі, уваходзяць праполка саджанцаў і сеянцаў, рыхленне глебы, збор каласкоў, сушка зерня на зернетаку, добраўпарадкаванне мемарыялаў, воінскіх пахаванняў і абеліскаў, рамонт школьных памяшканняў і мэблі, збор ягад у сельскагаспадарчых прадпрыемствах, работы па добраўпарадкаванні малочнатаварных фермаў, пашыў бялізны, падушак і коўдраў з сінтэпону і гэтак далей.

Пералік аб'ектаў, дзе будуць працаваць падлеткі, фарміруецца на рэгіянальным узроўні, а патрэбы пралічваюцца, зыходзячы са спецыфікі рэгіёна: калі рэгіён сельскагаспадарчы, то асноўнымі аб'ектамі стануць аграпрамысловыя арганізацыі, а калі рэгіён прамысловы, то, безумоўна, для старшых школьнікаў знойдзецца некваліфікаваная праца на прамысловых прадпрыемствах ці ў гандлёвых аб'ектах.

Немалаважна, што цяпер да працы ў складзе студэнцкіх атрадаў дазваляецца прыцягваць і падлеткаў ва ўзросце ад 14 да 18 гадоў. Летась, напрыклад, побач са старэйшымі таварышамі ў студатрадах шчыравалі амаль 1800 дзяцей, якія знаходзіцца на ўліку ў інспекцыі па справах непаўналетніх.

СПАКОЙ, ТОЛЬКІ СПАКОЙ!

Многіх бацькоў цікавіць пытанне: а ў колькі ж гадоў можна адпускаяць сваё дзіця, так бы мовіць, у «самастойнае плаванне»?

Спецыялісты раяць: перш чым выправіць дзіця ў аздараўленчы лагер, бацькі павінны ўлічыць некалькі момантаў. Па-першае, ці ёсць у яго самога жаданне ехаць у лагер. Па-другое, ці дазваляе ўзрост

дзіцяці, яго характар, псіхалагічныя асаблівасці на працяглы перыяд заставацца без бацькоў (аптымальны ўзрост для адпраўкі дзіцяці аднаго ў аздараўленчы лагер — 8 гадоў). Па-трэцяе, ці няма абмежаванняў па здароўі, якія перашкаджаюць дзіцяці знаходзіцца ў лагеры.

Дзеці вельмі ўспрымальныя да хваляванняў дарослых, таму чым спакойней бацькі будуць рэагаваць на ад'езд дзіцяці, тым лягчэй яно ўспрыме расставанне і новыя ўмовы жыцця. Падчас знаёмства з выхаватцамі (важатымі) бацькі павінны папярэдзіць іх пра асаблівасці характару дзіцяці, паведаміць, ці ўмее дзіця плаваць, якой ежы аддае перавагу, а якую не есць, пра ўзаемаадносіны з аднагодкамі і г.д.

Менавіта функцыянаванне аздараўленчых лагераў пры школах выклікае найбольшую колькасць спрэчак. Ці можа дзіця паўнаважна адпачываць у тых жа сценах, у якіх правяло ўвесь навучальны год пад наглядам сваіх школьных педагогаў?

Бацькам, чые дзеці ўпершыню едуць у лагер, рэкамендуецца не спяшацца з візітам: дзіцяці патрабуюцца 2—3 дні на адаптацыю ў лагеры, і прыезд у гэты час можа абвастрыць у ім жаданне з'ехаць дадому. Аптымальна — прытрымлівацца ўстаноўленых кіраўнікамі аздараўленчага лагера бацькоўскіх дзён.

— Дзіцячы аздараўленчы лагер — гэта выдатная школа сацыяльнай практыкі, — падкрэслівае Надзея Ануфрыева. — Усё, чаму навучалі дзіця ў школе і ў сям'і, можа яму тут спатрэбіцца. У дзяцей вельмі шмат комплексаў, у тым ліку і ў стасунках. Лагер жа разнявольвае і вучыць іх стасункам у соц'юме, — падкрэсліла Надзея Ануфрыева.

Надзея НІКАЛАЕВА

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ
Государственное производственное объединение «Минскстрой»
220050, г. Минск, ул. К. Маркса, 13А
режим работы: с 8.30 до 17.45, перерыв 13.00–14.00, тел. 327-52-36, 226-03-01

Зарегистрировано решением Мингорисполкома от 18 января 2007 г. № 140 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей № 100071325.

Сведения о жилых домах, в строительстве которых, выполняя функции заказчика, принимал участие застройщик в течение 3-х лет, предшествующих опубликованию настоящей декларации, с указанием фактических сроков строительства:

- ул. Чичурина, д. 6 – 10 мес., ул. Чичурина, д. 12 – 11 мес., ул. Чичурина, д. 14 – 18 мес., ул. Чичурина, д. 18 – 17 мес., ул. Чичурина, д. 20 – 27 мес., пр-т газеты «Правда», д. 3 – 24 мес., ул. Панченко, д. 10 – 11 мес., ул. Панченко, д. 10А – 12 мес., ул. Матусевича, д. 56 – 23 мес., ул. Г. Ширмы, д. 7 – 18 мес., ул. Одинцова, д. 54 – 13 мес.

Объединение осуществляет строительство объекта «Строительство многоквартирных жилых домов типовых потребительских качеств № 9, 11 (по генплану) со встроенно-пристроенными помещениями в жилом квартале в границах ул. Янковского – ул. Горького – ул. Проектируемой». Жилой дом № 11 по генплану. Встроенные помещения.

Свидетельство (удостоверение) № 500/938-4189 о государственной регистрации создания земельного участка и возникновения права пользования на него от 11 ноября 2011 года.

Земельный участок площадью 0,1464 га. Проектом предусмотрено устройство подъездов, пешеходных связей, установка малых архитектурных форм, озеленение, организация детских игровых, спортивных, хозяйственных площадок.

Проектом предусматривается строительство крупнопанельного, односекционного, 18-этажного, 112-квартирного жилого дома в конструкциях серии М 111-90 со встроенными помещениями. Административные помещения № 1, № 2, № 3 расположены на первом этаже жилого дома и имеют самостоятельные входы.

Начало строительства жилого дома – июнь 2013 года. Предполагаемый срок ввода в эксплуатацию – август 2015 года. Проектно-сметная документация прошла в установленном по-

рядке государственную экспертизу от 26.05.2011 № 387-60/11 с дополнениями № 02-1154 от 16.06.2011 и № 676-60/14 от 31.10.2014.

Договор строительного подряда от 10.04.2013 № 120С-04-13, генподрядчик – ОАО «МАПИД».

Договоры создания объекта долевого строительства будут заключаться на строительство административных помещений № 1, № 2, № 3.

Предметом договора будет являться строительство административных помещений.

Стоимость строительства 1 кв. метра общей площади административных помещений № 1, № 2, № 3 без учета выполнения внутренних отделочных работ составляет 1450 долларов США.

Стоимость 1 кв. метра общей площади фиксируется в долларом США эквиваленте и остается неизменной в долларом США эквиваленте до окончания действия договора создания объекта долевого строительства.

Оплата производится в белорусских рублях по курсу Национального банка Республики Беларусь на дату внесения денежных средств.

При 100% оплате всей суммы по договору создания объекта долевого строительства в течение 15 (пятнадцати) банковских дней со дня регистрации договора в Мингорисполкоме стоимость 1 кв.м площади уменьшается на сумму, эквивалентную 100 долларам США и составит 1350 долларов США.

Заявления о долевом строительстве будут приниматься (регистрироваться) через 5 календарных дней, а договоры создания объекта долевого строительства будут заключаться через 7 календарных дней после опубликования проектной декларации в кабинете 105 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 13А непосредственно с гражданами или юридическими лицами, подавшими заявления, либо с их представителями, действующими на основании доверенности, оформленной в установленном законодательством порядке.

Генеральный директор

Н.В.Милошевский

ФАРПОСТ СПАКОЮ

№ 5 (13)

СЯРОД ПЕРАМОЖЦАЎ

Праект «Фарпост спакою» атрымаў перамогу ў адной з намінацый конкурсу на найлепшае асвятленне ў сродках масавай інфармацыі дзейнасці МУС

Сёлета да журы паступіла больш за 150 творчых прац ад рэдакцый і асобных аўтараў. Пераможцаў вызначалі ў 7 намінацыях. Сярод іх — «Найлепшы аўтар», «Найлепшы інтэрнэт-праект», «Найлепшы карпункт», «Найлепшая фотаработа»... «Фарпост», які з мая 2014 года курыруе спецыяльны карэспандэнт Тарас Шчыры, перамог у намінацыі «Праект года».

▲ Узнагароду «Фарпосту» ўручае Віктар ПІСКАРОЎ, былы міністр унутраных спраў БССР.
◄ Лаўрэаты, госці і арганізатары конкурсу.

Найлепшым аўтарам прызналі Дзмітрыя Лукшу, рэдактара аддзела крымінальных навін тэлеканала «Беларусь 1», а галоўны прыз за фотаработу атрымаў Аляксандр Стадуб, фотакарэспандэнт газеты «СБ. Беларусь сегодня» і часопіса «Спецназ».

Лаўрэатаў, пераможцаў павіншаваў і ўзнагародзіў Мікалай Мельчанка, намеснік міністра ўнутраных спраў.

Як паведамілі ў МУС, галоўнымі мэтамі конкурсу з'яўляюцца павышэнне ўзаемадзеяння праваахоўнікаў са СМІ і аб'ектыўнае асвятленне працы беларускай міліцыі.

Якаў ЖУРБІН.
Фота Надзеі БУЖАН.

■ Сітуацыя

КУДЫ ЗНІКАЮЦЬ ДЗЕЦІ?

За чатыры месяцы ў органы ўнутраных спраў паступіла 414 паведамленняў аб знікненні непаўналетніх. На пачатак мая толькі тры з іх заставаліся ў пошуку.

ЗАЯВЫ ПАДАЮЦЬ МЕНШ

У дзяцінстве я стаў сведкам аднаго здарэння, якое запамніў на ўсё жыццё. У маім жодзінскім дзіцячым садку вялікіх праблем ніколі не было. Да таго часу, пакуль два хлопчыкі не збеглі з дашкольнай установы. Шукалі іх гадзіны са дзве і знайшлі на чыгуначным пераездзе, што за два кіламетры ад садка. Як высветлілася пазней, яны проста вырашылі збегчы... у Германію. Зараз усё гэта ўзгадваецца з усмешкай, аднак тады бацькам, выхавацелям і праваахоўнікам жартваць хацелася менш за ўсё.

— Сярэдні ўзрост зніклых дзяцей — 15-17 гадоў. Падставы, па якіх яны знікаюць, розныя, — паведаміў карэспандэнту «Звязды» **Анатоль САКОВІЧ, кіраўнік Галоўнага ўпраўлення крымінальнага вышуку МУС Беларусі.** — Нехта бяжыць з прычыны сваркі з бацькамі, нядобрай сям'і, хтосьці хоча адчуць сябе больш свабодным. На шчасце, у агульнай статыстыцы выпадкі, калі прычынай знікнення дзіцяці з'яўляецца злачынства, адзінаквыя. Як і тыя здарэнні, калі дзеці губляюцца падчас прагулкі з бацькамі. У большасці выпадкаў праваахоўнікі знаходзяць іх за некалькі гадзін. Што тычыцца заяў аб знікненні непаў-

налетніх, колькасць іх пастаянна зніжаецца.

У вышуку, пачынаючы з 1994 года, яшчэ знаходзіцца 51 непаўналетні. Супрацоўнікі МУС дапускаюць, што некаторыя з іх маглі стаць ахвярамі. Як, напрыклад, 14-гадовая Настасся Кот, што знікла 28 жніўня 2013 года ў аграгарадку Сеніца. «Аднак ёсць выпадкі, калі зніклых без вестак, якія, як мы меркавалі, сталі ахвярамі злачынстваў, жывыя і здаровыя. Так, у лістападзе 2001 года неўзабаве пасля продажу кватэры зніклі 37-гадовая жыхарка Гродна і яе 8-гадовая дачка. Была заведзена крымінальная справа па факце забойства маці і дачкі. Але ў лютым 2015 года ўжо дарослая дзячычына выйшла на сувязь са сваякамі. Аказваецца, увесь гэты час яны пражывалі ў Краснадарскім краі. Прычынай, па якой зніклых выйшлі на сувязь праз 13 гадоў, — адсутнасць дакументаў».

Падключыце ў свайго мабільнага аператара паслугу бацькоўскага кантролю, якая дазваляе вызначыць раён апошняга знаходжання дзіцяці.

Наогул, адкрытая мяжа з Расіяй праблема для праваахоўнікаў. Ёсць падарэнне, што многія з непаўналетніх уцекачоў абралі менавіта ўсходні маршрут, як гэта зрабіла яшчэ адна з дзяўчат.

— У яе сям'і былі нармальныя стасункі. Праўда, бацькі дзяўчыну

празмерна кантралявалі, адсочвалі кожны яе крок. І пасля таго, як яна аднойчы спазнілася дадому, трымалі некалькі тыдняў пад хатнім арыштам. Школьніца проста сабрала свае рэчы і з'ехала. Знайшлі яе праз год у інтэрнэце пад чужым прозвішчам. Як высветлілася, яна падпрацоўвала, танцавала ў расійскіх барах. І гэта ў 15-гадовым узросце.

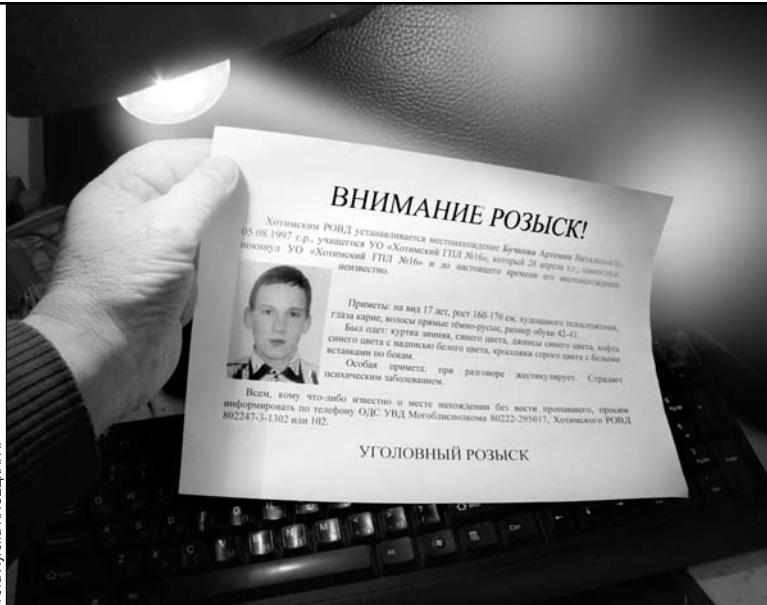
«МАМА, ТАК ТРЭБА»

Заявы ў міліцыю аб знікненні дзяцей пішуць штодня. Большасць зніклых атрымліваецца знайсці адроз, частка з іх вяртаецца дадому самастойна. Але ёсць выпадкі, калі ўцёкі з сям'і становяцца для дзіцяці нормай. На вуліцы ён адчувае сябе больш спакойна, чым сярод родных. Што казаць, сумная праўда.

— У Барысаве дзяўчынку знайшлі, але яна ўсё роўна збегла. І калі яе на вуліцы сустрэлі аднакласнікі, прызналася, што яе дома палохала маці, абяцала накіраваць у спецыяльную з прычыны дрэнных паводзін. У Кастрычніцкім раёне сталіцы нека знік хлопчык. Маці знайшла яго на вуліцы, аднак той дома напісаў запіску са словамі «Мама, так трэба» і зноў збег.

З такімі дзецьмі міліцыянерам даводзіцца сапраўды памучыцца. Бо ў такіх выпадках падлеткі самі зацікаўлены ў тым, каб не вяртацца дадому ці ў спецыялізаваную дзіцячую ўстанову.

А вось 15-гадовы хлопец каля 10 разоў збягаў з Радашковіцкай школы-інтэрната дзеля таго, каб быць разам з маці, якую пазбавілі бацькоўскіх правоў. Пры гэтым яго сваякі

Фота Яўгена ПІСЦІКАГА

ўтойвалі месцазнаходжанне хлопчыка, а ён, па версіі міліцыі, увесь час валацужнічаў.

У пошуках зніклых дзяцей актыўную дапамогу аказваюць грамадзяне, валанцёрскія арганізацыі, з якімі ў міліцыі таксама наладжаны кантакт. Яны актыўна дапамагаюць праваахоўнікам распаўсюджаць арыенціроўкі. Менавіта неаб'якавыя грамадзяне знайшлі ў Мінску хлопчыка, які заблудзіў пасля школы і не асмеліўся звярнуцца па дапамогу.

КАЛІ МІЛІЦЫЯ ПАЧЫНАЕ ВЫШУК?

— Усе размовы пра тое, што праваахоўнікі пачынаюць шукаць чалавека толькі пасля трох дзён знікнення, гэта міф. Шукаюць адразу пасля таго, як напісана заява. Калі падобнае ўсё ж такі здарылася, не панікуйце. Узгадзіце апошнія размовы з вашым дзіцём. Патэлефануйце яго сябрам, паспрабуйце даведацца, ці ведалі яны пра яго планы. Абавязкова ўзгадзіце прыкметы: якія рэчы меў пры сабе, у якую вопратку быў апрануты. Замест таго, каб тэлефанаваць ва ўсе бальніцы, пазваніце ў бюро рэгістрацыі няшчасных выпадкаў. Разам з тым, калі дзіця вярнулася, калі ласка, паведаміце аб гэтым міліцыі.

■ Ёсць пытанне

АСАБЛІВАЯ ЎВАГА

— Ці праўда, што міліцыя ладзіць летні адпачынак для так званых цяжкіх падлеткаў?

(Мікалай К., Лагойск)

— З 1 мая па 1 кастрычніка органы ўнутраных спраў разам з камісіямі па справах непаўналетніх, устаноўмі адукацыі, спорту і турызму ўдзельнічаюць у міжведамаснай праграме «Клопат». Сутнасць яе ў тым, каб папярэдзіць правапарушэнні падлеткаў падчас канікул, калі з боку бацькоў часта адсутнічае кантроль за іх паводзінамі. Асабліва ўвага надаецца дзецям са шматдзетных, малазабеспечаных сем'яў, тым, хто знаходзіцца на ўліку ў міліцыі, — расказаў Віталь Янчын, начальнік аддзела арганізацыі работы інспекцый па справах непаўналетніх галоўнага ўпраўлення аховы правапарадку і прафілактыкі МУС Беларусі. — Хлопчыкаў накіроўваюць у ваенна-патрыятычныя і абаронча-спартыўныя летнікі. Летась, напрыклад, працавалі 354 падобныя лагеры. У тым ліку 3 на базе часцей і падраздзяленняў Міністэрства ўнутраных спраў. Звыш 320 тысяч непаўналетніх наведвалі дзённыя (школьныя), аздраўленчыя, палатачныя і валанцёрскія лагеры, студэнцкія будаўнічыя атрады. 4 тысячы падлеткаў, што знаходзяцца на ўліку ў Інспекцыі па справах непаўналетніх, часова працаўладкавалі. Падобныя мерапрыемствы плануюць рэалізаваць і гэтым летам. Акрамя таго, адбудуцца турыстычныя паходы, злёты, экскурсіі з наведваннем помнікаў гісторыі і культуры Беларусі, спартыўныя турніры.

Якаў ЖУРБІН

■

Падключыце ў свайго мабільнага аператара паслугу бацькоўскага кантролю, якая дазваляе вызначыць раён апошняга знаходжання дзіцяці. Акрамя таго, не трэба пакідаць дзіця без нагляду на дзіцячых пляцоўках, у машыне, каля крамы. Ён абавязкова павінен ведаць свой хатні адрас, нумар тэлефона і, безумоўна, прозвішча. Але гэта ніколі не дапаможа ў выпадку, калі дзіця праз сварку самастойна пакінула дом тых, каго яно лічыла самымі роднымі людзьмі ў свеце...

Сярэдні ўзрост зніклых дзяцей — 15-17 гадоў.

— Асабліваю заклапочанасць у нас выклікаюць шматлікія факты наўмысных уцёкаў. Дзіця, якое пакінула дом ці спецыяльную інтэрнатную ўстанову, не заўжды можа адэкватна арыентавацца ў навакольнай прасторы, не можа правільна размежаваць дабро і зло, можа трапіць да нядобрых людзей. Часта падлеткі збягаюць са скрадзенымі грашыма, якія трацяць у гульнявых і забаўляльных цэнтрах. Усё гэта можа прывесці да сустрэчы з тым, хто лёгка здолее ўцягнуць яго ў злачынную дзейнасць.

Тарас ШЧЫРЫ.

■ Па-за службай

НОВАЕ ЖЫЦЦЁ — СТАРЫМ РЭЧАМ

Супрацоўнік міліцыі з Віцебска стварае цудоўныя сувеніры з розных дробязяў

Звычайна людзі выкідваюць многае з таго, што ён выкарыстоўвае для творчасці. Зрабіў флэш-ку, падобную да падводнай лодкі, чарнільную ручку ў корпусе дзіўнай прыгажосці... Творчасцю займаецца ў вольны час. Апошняга, праўда, нямнога.

— Яшчэ ў віцебскім політэхнічным тэхнікуме ў мяне з'явілася любоў да тэхнікі. Таксама скончыў дзве ВНУ: я — прафесійны чыгуначнік і юрыст... Паверце, я не сяджу гадзінамі і не прыдумваю, што б мне зрабіць, ды і чарцяжы не маюю. Проста, калі трапляецца ў рукі нешта, чым ужо не карыстаюцца, думаю, дык чаму б гэта не выкарыстаць па-новаму... Напрыклад, працэсар быў калісьці круты. Ён ужо даўно састарэлы, смела можна выкінуць. Але ж можна прасвідраваць у ім адтуліну і зрабіць з яго бірульку, а потым падарыць найлепшаму сябру. А яшчэ варыянт: можна зрабіць падстаўку для тэлефона. І такім чынам старая тэхніка можа «падтрымліваць» новую, гарманіраваць з ёй, — распавядае «Звяздзе» **Аляксандр ЦІМОХІН, маёр міліцыі, старшы інжынер аператыўнай сувязі аддзела ўнутраных спраў адміністрацыі Кастрычніцкага раёна горада Віцебска.**

Такія цудоўныя самаробкі, зробленыя залатымі рукамі, мастацтвазнаўцы называюць стылем «сцімпанк». У папулярнай сярод карыстальнікаў інтэрнэту Вікіпедыі і на іншых рэсурсах многа і падрабязна напісана пра гэты напрамак.

— Калі каратка, магу сказаць, што галоўная ідэя кірунку навуковай фантастыкі, субкультуры ў тым, што свет «застыў» у сваім развіцці на мяжы XIX–XX стагоддзяў. А тады, як вядома, цывілізацыя рванула ўперад: з'явіліся паравыя машыны, дырыжаблі, паветраныя шары і многае іншае. Дык уявім сабе, што далей яны б толькі ўдасканальваліся... Пры гэтым дызайн фактычна не мяняўся. Бо ўсё аўто, лятаючыя апараты, зброя і гэтак далей — у стылістыцы віктарыянскай Англіі, — тлумачыць суразмоўца.

Я папрасіў Аляксандра Анатольевіча паказаць мне тое, што ён ужо стварыў.

— Ну, вось як вы думаеце, што гэта такое? Флэшка! Так, працуе. Так, па-

Аляксандр ЦІМОХІН.

добная да падводнай лодкі. Але, можа, у выніку дапрацоўкі яна стане «часткай паравой машыны»... Я не вырашыў яшчэ (на маіх вачах ён пачаў шукаць варыянты таго, як можна дапрацаваць флэшку. — **Аўт.**). А вось — механічны друкаваны станок (*жартуе. — Аўт.*). Ручка не простая — чарнільная. Не, чарніла не выліваецца, бо ўнутры яна такая ж, як у крамах, а звонку аўтарская... Для афармлення, упрыгожання самаробак выкарыстоўваў розныя латуневыя маленькія дэталі: шасцярэнькі, гайкі, дрот. Ніякага спецыяльнага абсталявання для творчасці не патрабуецца. У мяне звычайныя інструменты: надфіль, напільнік, паяльнік... — працягвае майстар.

Што зробіць у найбліжэйшай будучыні? Сказаў, што, верагодна, камунікатар. Гэта прылада, якая ўяўляе з сябе кішэнны камп'ютар з убудаванымі модулямі бесправоднай сувязі. Такія можна

ўбачыць на руках у герояў фантастычных фільмаў і гульняў.

— Цяпер як? Рэч колькі гадоў адслужыць — і ўсё. А хочацца, каб ёй карысталіся доўга, каб корпус быў надзейны, а «начыненне» адпавядала патрабаванням часу. У таго ж камунікатара больш складаная аперацыйная сістэма, чым у мабільнага тэлефона... Чалавецтва ў смецці ўжо, калі разабрацца, «па самы дах». Калі мы яшчэ раскопваем культурны пласт, то нашы нашчадкі будуць раскопваць... Нашы сметніцы? Усё састарэлае можна выкінуць, а лепш даць другое жыццё, — разважае гэты крэатыўны чалавек.

Дарэчы, ён сказаў, што дома ў яго нямнога «новых старых рэчаў». Бо лічыць, што калі іх занадта, то гэта ўжо перабор. Творы — добрыя падарункі знаёмым.

Аўтару гэтых радкоў майстар падарыў на добрую памяць флэшку, з якой тырчаць правды. Эсклюзівам буду здзіўляць падчас камандзіровак.

Разумела, жонцы такога майстра пашанцавала. Дома ў такіх мужчын, як той казаў, усё працуе. А калі нешта трэба выкінуць, дык зробіць з таго, што спадабаецца, чарговы шэдэўр.

Хутка Аляксандр адсвяткуе з жонкай Аленай (яна працуе на чыгунцы. — **Аўт.**) 20-гадовы сямейны юбілей. Іх дачка Вольга вучыцца ў сталічнай ВНУ. Усёй сям'ёй любяць адпачываць на дачы. Адным словам, дружная сям'я, у галавы якой вельмі карыснае хобі. Па сутнасці ён робіць уклад і ў ахову прыроды. Іншы б і не думаў, што зробіць з гаечкай, вінцікам. Аляксандр жа можа выкарыстаць іх для вырабу таго, што будзе здзіўляць...

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Фота аўтара

■

■ Навіны 102

ВЫЯВІЛІ НЕЛЕГАЛАЎ

За грубыя парушэнні правілаў знаходжання ў краіне дэпартавана 175 чалавек.

У Міністэрстве ўнутраных спраў падвялі вынікі аперацыі «Нелегал».

Аперацыя праходзіла з 12 па 15 мая. За гэты час супрацоўнікі міліцыі прыцягнулі да адказнасці больш за 2 тысячы замежнікаў. У дачыненні да 27 іншаземцаў завялі крымінальныя справы, 2 з іх — за незаконнае перасячэнне дзяржаўнай мяжы, 21 — за парушэнне тэрміну забароны ўезду ў Беларусь. Праваахоўнікі затрымалі чатырох чалавек, што знаходзяцца ў міжнародным вышуку.

Падчас аперацыі міліцыя правярала месцы кампактнага знаходжання замежнікаў — кірмашы, вакзалы, інтэрнаты, здымныя кватэры.

ПАКАРАННЕ ДЛЯ ГРАШОВЫХ МАХЛЯРОЎ

За чатыры месяцы ў Беларусі зафіксавана 309 фактаў фальшывамянецтва. Да адміністрацыйнай адказнасці за незаконныя валютныя аперацыі ўжо прыцягнулі 427 грамадзян.

Як паведамілі ў МУС, летась за аналагічны перыяд супрацоўнікі па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі зарэгістравалі 265 фактаў падробкі грашовых знакаў. У МУС канстатуюць, што павелічэнне падобных выпадкаў цалкам звязана з сітуацыяй на валютным рынку краіны. Вядома, з прычыны крызісу ў мінулым снежні многія актыўна набывалі замежныя грошы ў так званых валютчыкаў. Праз гэта 219 чалавек атрымалі адміністрацыйнае пакаранне. Што тычыцца паддробленых банкнот, яны сталі з'яўляцца пасля таго, як насельніцтва пачало масава здаваць валюту.

Вольга Загароўская, старшы оперупаўнаважаны па асабліва важных справах Галоўнага ўпраўлення па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі МУС, паведаміла, што з агульнай колькасці зафіксаваных фактаў падробкі грошай у 167 выпадках прадметам правапарушэння сталі амерыканскія долары, у 84 — расійскія рублі, а ў 19 — беларускія. Нягледзячы на доларавую перавагу, у статыстыку нават трапіў грамадзянін, што спрабаваў пазбавіцца ад фальшывых кітайскіх юаняў. А дзве з канфіскаваных банкнот наміналам 200 еўра аказаліся сапраўднымі грашовымі сродкамі... Сербіі. На іх проста памянjalі асноўныя выявы.

Агулам праваахоўнікі з грашовага абарачэння вывелі 894 паддробленыя банкноты, а ў Барысаве і Ашмянах стваральнікаў несапраўдных грошай пазбавілі двух камплектаў адпаведнай тэхнікі.

Міліцыя нагадвае, што фальшывамянецтва — цяжкае злачынства. За яго здзяйсненне могуць прызначыць пакаранне ў выглядзе пазбаўлення волі да 15 гадоў. Сёлета адзін з фальшывамянецчыкаў атрымаў менавіта такі тэрмін зняволення.

Тарас ШЧЫРЫ

■

■ Ну і ну!

«ХІМІЧЫЎ» У ГАРАЖЫ ВЕЛЬМІ СУР'ЁЗНА

У Барысаве выяўлена найбуйнейшая лабараторыя па вытворчасці амфетаміну. Яе стварыў у арандаваным гаражы 32-гадовы нідзе не працуючы жыхар горада, які, як высветлілася, не меў спецыяльнай хімічнай адукацыі.

— Некалькі месяцаў таму аператыўныя супрацоўнікі Галоўнага ўпраўлення па наркакантролі і процідзеянні гандлю людзьмі Міністэрства ўнутраных спраў пачалі атрымліваць інфармацыю, што на тэрыторыі Мінскай вобласці з'явіўся нейкі аптовы гандляр амфетамінам. Карпатлівы збор і аналіз звестак паступова вывелі на след мужчыны, які, падавалася, вёў замкнёнае жыццё, — паведамілі ў аддзяленні інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Мінابلвыканкама. — Яго затрымалі са скруткам з 37 грамамі амфетаміну, а ў арандаваным ім гаражы была знойдзена сапраўдная лабараторыя па яго вытворчасці. Затрыманы, не маючы хімічнай адукацыі, чэрапаў веды з сеціва, а таксама са спецыяльнай літаратуры. Дарагое абсталяванне, у тым ліку тое, што прадаецца толькі юрыдычным асобам, якія маюць дзяржаўную ліцэнзію, ён набыў у падпольных расійскіх прадаўцоў. Прэкурсары для вытворчасці наркатыкаў таксама набываў і прывозіў з Расіі. Абсталяванне дазваляла атрымліваць да паўкілаграма чыстага наркатычнага рэчыва за адзін вытворчы цыкл. Гараж меў сур'ёзную вентыляцыю, «вытворца» выкарыстоўваў неабходныя сродкі аховы.

Мужчына дабіўся адпаведнасці вырабленага ім парашку чыстай хімічнай формуле амфетаміну шляхам проб і памылак. Мяркуецца, што ён вёў працу над сінтэзам і іншых наркатычных рэчываў, у тым ліку і розных відаў спайсаў. Сам затрыманы, дарэчы, не ўжываў наркатыкі на пастаяннай аснове, тым не менш, якасць «прадукту» ацэньваў, спрабуючы амфетамін самастойна.

Падчас следчых дзеянняў стала разумелым, чаму аператыўнікам было так няпроста выйсці на след падазранага. Мужчына захоўваў усе магчымыя меры канспірацыі. Пра здымны гараж ніхто з яго знаёмых не ведаў. Вакол яго затрыманы ўстанавіў некалькі схаваных камер відэаназірання, якія дазвалялі кантраляваць прылеглаю тэрыторыю. Мужчына прадаваў тавар оптам і не сустракаўся з пакупнікамі асабіста. Падчас вобыску канфіскавана 85 кілаграмаў прэкурсараў, хімічныя рэактывы і рэагенты, лабараторнае абсталяванне, а таксам 4,8 тысячы долараў і 200 еўра.

Сяргей РАСОЛЬКА

■

■ Да ведама

Фота БЕЛТА.

БУДЗЬ ЗАЎВАЖНЫМ — УКЛЮЧЫ ФАРЫ!

З пачатку гэтага года на дарогах загінулі чацвёрта дзяцей, 89 атрымалі траўмы. Як адзначылі ў Дзяржаўтайнспекцыі, 68% дарожна-транспартных здарэнняў адбыліся па віне дарослых.

Каб прадухіліць дарожныя эксцэсы з удзелам дзяцей, з 25 мая па 5 чэрвеня ў краіне праходзіць акцыя «Увага — дзеці!». У гэтыя дні запланавана шмат прафілактычных мерапрыемстваў для школьнікаў, творчыя конкурсы, віктарыны, велаэстафеты, фінальны этап Рэспубліканскага злёту-конкурсу атрадаў юных інспектараў дарожнага руху.

Для прыцягнення ўвагі дзяцей да транспарту супрацоўнікі ДАІ настойліва просяць кіроўцаў уключаць блізкае святло фар, а таксама заклікаюць быць уважлівымі каля дзіцячых пляцовах, падчас праезду нерэгуляваных пешаходных пераходаў.

Якаў ЖУРБІН

■

ІКАР СВАЙГО ЧАСУ

Рэктар Белдзяржуніверсітэта Сяргей Абламейка лічыць, што заўжды адшукаюцца людзі, апантаныя навукай

Вучоны, выкладчык, удзельнік і старшыня шматлікіх навуковых аб'яднанняў і канферэнцый і перадусім рэктар Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Сярод кола даследчыкаў ён вядомы як знаўца інфармацыйных і касмічных тэхналогій, а таксама апрацоўкі малюнкаў і распазнавання вобразаў. Пад кіраўніцтвам Сяргея Абламейкі вядучы ўніверсітэт краіны ўвайшоў у пяцьсот найлепшых ВНУ свету. Пра тое, як гэта стала магчымым, а таксама пра перспектывы развіцця БДУ і не па чутках вядомай акадэміку аэракасічнай сферы, даведвалася газета «Звязда».

— Сяргей Уладзіміравіч, вы з'яўляецеся членам аўтарытэтных міжнародных асацыяцый, а нядаўна былі выбраны замежным членам (акадэмікам) Расійскай акадэміі прыродазнаўчых навук і віцэ-прэзідэнтам Еўразійскай асацыяцыі ўніверсітэтаў. На што «працуе» такое высокае прызнанне калег: на рэйтынг БДУ ці толькі папайняе прафесійную скарбонку вучонага Абламейкі?

— Упэўнены, што гэтыя два паняцці ўзаемазвязаны. Кожная навукальная ўстанова ганарыцца сваімі, скажам так, тытулаванымі выкладчыкамі. Між тым удзел у працы грамадскіх асацыяцый патрабуе шмат часу. Але прафесійнае прызнанне вучонага немагчымае без яго навукова-арганізацыйнай працы. Для пазнавальнасці навукоўца або школы толькі адных даследчых вынікаў недастаткова. У сухім астатку — радок у энцыклапедыі або раздзел у падручніку.

Пасля распаду СССР перад Беларуссю стаяла задача зарэкамендаваць сябе на міжнароднай арэне. Неабходна было паказаць свету ключавыя супольнасці нашых вучо-

адпаведнасці з выбранай тэмай заўсёды можна заняцца выкладчыцкай дзейнасцю на факультэтах. У нас імкнуцца фінансаваць паездкі на канферэнцыі, аказваюць садзейнічанне ў падрыхтоўцы публікацый і нават займаюцца пошукамі грантаў.

Што тычыцца кан'юнктуры, найбольш запатрабаванай навуковай вобласці, то я нагадаю адну прыказку: нам не трэба шукаць чорную кошку ў цёмным пакоі. Упор у Беларусі павінен рабіцца на ўжо эфектыўныя прыкладныя даследаванні і распрацоўкі. На тое, што сёння забяспечвае рэальнае інавацыйнае развіццё. Дарэчы, пасля крушэння Савецкага Саюза ў нас, мабыць, у адзінай з 15 краін, захаваўся і вытворчасць, і інжынерны патэнцыял.

Беларусь заўсёды славілася сваімі інжынерна-тэхнічнымі кадрамі. Як вядома, нашы навукова-даследчыя інстытуты працавалі над закрытымі праектамі і стварэннем праграмага забеспячэння ўсяго Савецкага Саюза. Мы працягваем развіваць тое, над чым заўсёды працавалі, у чым маем карт-бланш.

ных, прадэманстраваць індывідуальныя вынікі і публікацыі...

Зразумела, што званні падымаюць аўтарытэт як унутры краіны, так і на міжнароднай арэне. Удзел у працы розных камісій, саветаў, камітэтаў дазваляе пашырыць эрудыцыю, веды, а таксама пераняць вопыт старэйшых калег у прыняцці рашэнняў. Зыходзячы з матэматычнай логікі «ўсё сістэматызаваць», я вылучыў чатыры асноўныя напрамкі сваёй прафесійнай дзейнасці. Адзін з іх — адміністрацыйная лесвіца і грамадская праца. Раю вучоным-пачаткоўцам не пазбягаць арганізацыйнай і публічнай работы.

— Што сёння можа матываваць маладога чалавека пайсці ў навуку? Дарэчы, якая яе галіна лічыцца найбольш запатрабаванай?

— Думкі чалавека спыніць нельга. Заўсёды будуць ікары свайго часу, будуць людзі апантаныя навуковай справай. Відавочна, сёння мала хто з моладзі выбірае даследчую дзейнасць. Гэта ўсвядомлены выбар выключных. Хачу падкрэсліць, што сёння БДУ робіць усё магчымае, каб падтрымаць маладога вучонага. У

Нам не трэба шукаць чорную кошку ў цёмным пакоі. Упор у Беларусі павінен рабіцца на ўжо эфектыўныя прыкладныя даследаванні і распрацоўкі. На тое, што сёння забяспечвае рэальнае інавацыйнае развіццё.

— Як вы лічыце, якая вынаходка вучоных кардынальна змяніла свет і беларускую навуку ў прыватнасці? І якія дасягненні супрацоўнікаў комплексу БДУ можна сёння ўзгадаць у першую чаргу?

— Калі каратка, без філасофскіх разважанняў, то, на мой погляд, любое сапраўднае навуковае адкрыццё можа ў корані змяніць наш свет і побыт чалавека. Дастаткова ўспомніць мабільныя тэлефоны, без якіх яшчэ 15 гадоў таму чалавецтва выдатна існавала. А калі сур'ёзна, стварэнне электрычнасці моцна паспрыяла на сусветнае развіццё. Адносна дасягненняў нашых вучоных прыгадаю

фізічныя даследаванні, звязаныя з распрацоўкай лазераў. Яны былі вынайздзены і зроблены ў нас, у Беларусі. Гэта было ў мінулым стагоддзі. Што тычыцца апошніх дзесяцігоддзяў, то магу прывесці прыклад, што разам з расіянамі мы стварылі моцныя камп'ютары серыі «СКІФ». Гэта дазволіла адкрыць новую галіну ў нашых краінах — **суперкамп'ютарабудаванне**.

У БДУ таксама ёсць сферы, у якіх мы сапраўды робім поспехі. Нядаўна атрымалі Дзяржаўную прэмію нашы вучоныя-хімікі акадэмік Алёксандр Івашкевіч, Анатоль Лесніковіч і Міхаіл Арцём'еў. Яны ўнеслі вялікі ўклад у развіццё неарганічнай хіміі. Гэтану мы можам знайсці пацверджанне ў публікацыях самых вядомых навуковых часопісаў. Акрамя таго, калектыву вучоных Інстытута прыкладных фізічных праблем імя А.Н. Сеўчанкі, які ўзначальвае доктар фізіка-тэхнічных навук Барыс Бяляеў, стварыў цэлы шэраг прыбораў для касмічнай прамысловасці, якія і ў нашы дні выкарыстоўваюцца на міжнароднай касмічнай станцыі.

— У інтэрв'ю, якое вы далі «Российской газете» ў 2006 годзе, я знайшла такія радкі: «Трэба вучыць і студэнтаў ВНУ, і тых, хто працуе з касмічнай інфармацыяй у міністэрствах. Плануецца, што адукацыя будзе дыстанцыйнай, галаўным цэнтрам у гэтай сістэме стане, магчыма, Белдзяржуніверсітэт». Як аказалася з цягам часу, вы выказалі прарочую думку...

— Не ўпэўнены наконт прарока. Увогуле, шчыра кажучы, на той час я нават не марыў пра пасаду рэктара самага лепшага ўніверсітэта нашай краіны. Але з цягам часу ўсё змянілася, і сёння прыемна адзначыць, што ў нас нават ліцэйсты БДУ запускаюць спадарожнікі! Запуск першага з іх яны ажыццявілі яшчэ тры гады таму. Акрамя ведаў у галіне механікі, радыёсувязі і праектавання бартавой электронікі, юныя даследчыкі касмічнай галіны павінны ведаць яшчэ і матэматыку, інфарматыку, валодаць асновамі 3D-мадэляван-

ня, ды і ўвогуле ўмець працаваць у камандзе.

З 2011 года ў БДУ дзейнічаюць новыя спецыяльнасці «аэракасічныя інфармацыйныя сістэмы» і «космааэракартаграфія». На факультэце радыёфізікі і камп'ютарных тэхналогій створаны першы ў краіне Цэнтр аэракасічнай адукацыі. Мы маем добрае тэхнічнае абсталяванне, супрацоўнічаем з НАН Беларусі і расійскімі ўніверсітэтамі.

— Дарэчы, даўно цікаўлюся: даследаванні ў космасе, запуск спадарожнікаў і наяўнасць касмадрома — прэстыж краіны ці камерцыйная неабходнасць?

— І тое, і другое адначасова. Толькі заўважу: наяўнасць касмадрома ў краіне яшчэ не азначае пакароння касмічных вярышын. Вядома, перад даследаваннямі ў гэтай галіне, як і перад іншымі дысцыплінамі, стаяць задачы камерцыйнага характару. А чаму не?

Сёння ў БДУ функцыянуе адзіны ў Беларусі Цэнтр аэракасічнай адукацыі, дзе рыхтуюць высакласных спецыялістаў для патрэб сучаснай касмічнай сферы. У разрэзе міжнароднага падзелу навуковай працы ў Беларусі вырабляюцца эксклюзіўныя

— ...суразмоўца, які арганізоўвае жывы і цікавы навукальны працэс. Працэс, у якім студэнты з'яўляюцца раўнапраўнымі ўдзельнікамі заняткаў. Выкладчык павінен зацікавіць студэнтаў. Зразумела, што ёсць план, працоўная праграма. Ад іх нельга адхіляцца. Таксама вядома, што моладзі недастаткова, як 10-20 гадоў таму, толькі напісаць на дошцы формулы. Ім патрэбны наглядныя матэрыялы і аргументаваныя тэматычныя выявы. Сё-

Не трэба быць вялікім аналітыкам, каб адзначыць той факт, што бюджэт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта значна меншы, чым у аналагічных еўрапейскіх ці амерыканскіх вядучых навукальных устаноў.

няшні выкладчык у сваёй працы актыўна выкарыстоўвае розныя мультымедычныя сродкі. І, дарэчы, сваю выкладчыцкую дзейнасць я не ўяўляю без гэтых сучасных дапаможнікаў.

прыборныя базы, фотакамеры, відэа-і фотаспектральныя сістэмы. Яны экспloatуюцца на арбітальных навуковых станцыях «Салют-4, -6, -7», арбітальным комплексе «Мір» і Міжнароднай касмічнай станцыі. Фотаспектральная сістэма ФСС і блок аптычных датчыкаў «Фатон гама» працуе з 2010 года. У выніку гэтых даследаванняў атрыманы вялікі аб'ём інфармацыі аб аптычным полі атмасферы і паверхні Зямлі. Яе апрацоўка таксама мае кошт на міжнародным рынку. Наш навуковы патэнцыял дазваляе зарабляць грошы на расшыфроўцы гэтай інфармацыі для іншых краін.

— Давайце вернемся з космасу ў аўдыторыю БДУ. Раней выкладчык для студэнтаў меў непахісны аўтарытэт, з якім нельга было спрачацца. Сёння сучасны выкладчык — гэта...

— Нарэшце, Сяргей Уладзіміравіч, што трэба зрабіць, каб наш самы буйны ўніверсітэт у краіне трапіў у сотню найлепшых ўніверсітэтаў свету?

— Гэта досыць няпросты шлях, і «на раз-два» не атрымаецца. Зразумейце адно: славутыя сістэмы ранжыравання разлічаны на англамоўныя ўніверсітэты. Пры складзе рэйтыngu ўлічваецца ўзровень навуковай дзейнасці, колькасць публікацый у англамоўных часопісах. Безумоўна, уплывае і фінансаванне. Не трэба быць вялікім аналітыкам, каб адзначыць той факт, што бюджэт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта значна меншы, чым у аналагічных еўрапейскіх ці амерыканскіх вядучых навукальных устаноў. А калі сродкаў у ВНУ дастаткова, то абсталяванне і арганізацыя навукальнага працэсу будуць на парадак вышэйшымі. Напрыклад, можна нават запрасіць чытаць лекцыі нобелеўскіх лаўрэатаў.

Па выніках сусветнага вэб-метрычнага рэйтыngu ўніверсітэтаў «Webometrics Ranking of World Universities» БДУ заняў 612 месца і ўвайшоў у тройку лепшых ўніверсітэтаў СНД. У разліковай табліцы ўлічваліся звесткі аб 22 000 вышэйшых навукальных устаноў, а ўсяго ў свеце налічваецца больш за 30 000 ВНУ. БДУ наступіў толькі Маскоўскаму дзяржаўнаму ўніверсітэту імя М.В. Ламаносава (129 месца) і Санкт-Пецярбургскаму дзяржаўнаму ўніверсітэту (539 месца). Так што нам ёсць куды расці і над чым працаваць.

Вераніка ПУСТАВІТ.

Фота Надзеі БУЖАЧ.

Дзяніс ДУДЗІНСКІ:

«Можна быць свабодным, нават седзячы ў чатырох сценах»

Абаяльны, гаваркі і лёгка
на пад'ём. Такое першае
ўражанне застаецца
пасля знаёмства
з вядомым тэлеведучым,
салістам гурта DaVinci
і заядлым вандроўнікам
Дзянісам Дудзінскім

Для адных стала добрай традыцыяй сустрэкацца з ім на «Беларусь 1» у эфіры «Добрай раніцы, Беларусь», другія чакаюць працягу яго далейшых вандровак у праекце «Турыст» на тэлеканале «Беларусь 2», а трэція не ўяўляюць свята без гэтага вядучага. Пры сустрэчы Дзяніс падзяліўся ўражаннямі ад нядаўняга падарожжа, а таксама раскажаў, дзе заканчваюцца межы ўласнай цікаўнасці, у чым выяўляецца для яго свабода і што сёння ў яго жыцці займае прыярытэтны пазіцыі.

— **Вы як чалавек, які любіць вандраваць, па натуре сваёй рамантык, «качэўнік» ці той, хто знаходзіцца ў пошуку сябе?**

— Я проста чалавек цікаўны, хаця па сутнасці, можна сказаць, дама-сед. У Мінску мяне немагчыма некуды выцягнуць. Нават калі сябры запрашаюць схадзіць у клуб альбо на нейкае мерапрыемства, не згаджаюся. А ў вандроўках спалучаюцца мая праца і захапленне. Цяпер, паколькі з'явілася яшчэ і сваё турыстычнае агенцтва, трэба шукаць і пракладваць новыя маршруты, каб было што прапанаваць людзям...

— **Адкуль бярэ пачатак ваша захапленне падарожжамі?**

— Маёй першай сур'ёзнай кнігай, якую мне спачатку чытала бабуля, быў твор «Таямнічы востраў» Жуля Верна. Я потым і чытаць навучыўся найперш для таго, каб даведацца працяг гэтай гісторыі. І цяпер кажу, што не варта дзесяць чытаць такія кніжкі, а то вырастуць і будуць усе грошы на падарожжы траціць.

— **Але гэта і добры стымул разбляць...**

— Усё ж такі выдаткаў заўсёды больш. Бо пры жаданні з'ехаць на месяц, напрыклад, у Цэнтральную Амерыку ты траціш тысячы...

— **Што не дазваляе вам спыніцца?**

— Жаданне вандраваць — нібы залежнасць, ты не можаш патлумачыць, чаму не здольны спыніцца. І прыемна, калі мне ўдаецца не толькі для сябе рабіць адкрыцці ў вандроўках. Напрыклад, ездзілі людзі штогод у Барселону альбо ў Тайланд, а

потым ты кажаш ім, што ёсць яшчэ лепшыя месцы, і яны згаджаюцца ехаць з табой. Безумоўна, прапанаваўшы некаму паехаць у Гандурас, вы сустрэнеце здзіўленне і боязь адважыцца на такое. І гэта нармальна, бо ў любой краіне, горадзе ёсць месцы, куды лепш не лезці... Але прыемна, лежачы пад пальмай, разумець, што можаш спакойна заказаць сабе па інтэрнэце візу з Гандураса ў Сальвадор. Ты проста садзішся, распісваеш план і пры жаданні можаш трапіць у такія месцы, якіх нават на карце не знойдзеш. Не адзін месяц часам затрачваецца, каб прадумаць маршрут. На розных форумах я разведваю ў замежнікаў, на што важна звярнуць увагу ў тым ці іншым месцы. Спісваюся з праваднікамі ў той мясцовасці, куды мы плануем наведвацца, а потым ужо паведамляю людзям, што сабраліся вандраваць са мной за кампанію, з якіх этапаў будзе складацца наша падарожжа.

Без фотаапарата я магу лёгка зліцца з натоўпам, калі вандрую па Еўропе альбо ў арабскіх краінах. У Афрыцы што ні рабі — ты белы чалавек і замаскіравацца не атрымаецца!

— **Ёсць нейкая мяжа ў вашай цікаўнасці? Куды вы не рызыкнулі б адправіцца ў вандроўку?**

— Я чалавек цвярозага розуму і разумею: калі сусветная грамад-скасць не раіць кудысьці ехаць, то

трэба быць дурнем, каб не прыслухацца і дзейнічаць насуперак. Хаця, безумоўна, часам адважваешся на нейкія вар'яцкія ўчынкi. Напрыклад, у тым жа Гандурасе ў мяне быў транзіт праз гарадок Сан-Пэдра-Сула. Ён, паводле інфармацыі ў інтэрнэце, лічыцца недзе другім па ўзроўні злавачыннасці ва ўсім свеце. Але ж мне было цікава даведацца, што гэта за месца. Пакінуўшы рэчы ў камеры захоўвання ў аэрапорце, я ўзяў з сабой толькі дзесяць долараў у мясцовай валюце і паехаў знаёміцца з мясцовасцю. Здавалася б, сядзячы людзі ў кавярнях, іншыя гуляюць у футбол — жыццё цячэ сваім ходам. А потым да цябе падыходзіць чалавек і папярэджвае, што лепш табе не гуляць тут, бо ты турыст. Таму заўсёды варта мець на ўзбраенні інфармацыю пра тое, чаго рабіць нельга.

— **У вандроўках вы не любіце проста назіраць збоку. Якія прыёмы вам дапамагаюць «стаць сваім»?**

— Мне гэта ўдаецца за кошт знешнасці і назіральнасці. У той жа Лацінскай Амерыцы мяне спакойна прымаюць. Калі я там буду ісці ў натоўпе, то наўрад ці ў некага з'явіцца думка: вось турыст і яго можна развесці на грошы. Звычайна, апынуўшыся ў незнаёмым горадзе, я іду ў царкву, на галоўную плошчу і на мясцовы базар. Гляджу, як паводзяць сябе людзі, як размаўляюць, спрабую зразумець, што ў іх адбываецца ў жыцці. Карысна таксама наведваць нейкую кавярню на ціхай вулачцы. І ўжо праз некалькі гадзін ты будзеш мець уяўленне пра тое, якія людзі цябе атачаюць, і на падставе гэтага арыентавацца, як сябе паводзіць з імі. Толькі фотаапарат і выдае, што ты турыст. Без фотаапарата я магу лёгка зліцца з натоўпам, калі вандрую па Еўропе альбо ў арабскіх краінах. У Афрыцы што ні рабі — ты белы чалавек і замаскіравацца не атрымаецца!

— **Вам цікава было б здзейсніць падарожжа ў мінулае?**

— Ведаецца, чым больш чытаеш, тым часцей пераконваешся, што найлепшы час той, дзе ты цяпер. Бо ў мінулых эпохах ёсць розныя свае нюансы. Тыя ж пытанні гігіены для мяне маюць важнае значэнне. Таму, мабыць, я выбраў бы падарожжа ў будучыню, але сур'ёзна пра такое ніколі не задумваўся.

— **Тыя ж паездкі ў краіны Афрыкі таксама ставяць камфорт пад пытанне...**

— Так, аднак разумееш, што гэта часовая з'ява. І недзе праз тыдзень ты вернешся з джунгляў і будзеш есці нармальную ежу, прыняўшы гарачую ванну. Наогул не люблю разважаць катэгорыямі «а вось калі...».

— **Пазіцыя «жыць тут і цяпер» дае вам адчуванне асалоды ці ўсведамленне няспыннай плыні часу?**

— Хуткабежнасць дае мне пачуццё асалоды. Прачынаючыся раніцай і лежачы перад тэлевізарам, я разумею: у гэты момант марную гадзіны новага дня. І думаю, што вось так і цікае час, праходзяць гады. Здаецца, год назад з Эфіопіі вярнуўся, а адчуванне, быццам толькі некалькі месяцаў таму ўсё адбылося. У гэтым і крыецца момант асалоды. Мяне радуе, што мой арганізм зрабіў выбар растрачваць свой час у падарожжах.

— **Падзяліцеся ўражаннямі з нядаўняй вандроўкі...**

— Я даўно марыў убачыць адно таямнічае месца на зямлі — Дар'енскі прабел. Ён знаходзіцца на мяжы Панама і Калумбіі. Па заходнім узбярэжжы Паўночнай і Паўднёвай Амерыкі праходзіць Панамерыканская шаша, якая перарываецца толькі ў адным месцы, дзе і знаходзіцца «прабел». Там джунглі непраходныя, банды, і трапіць туды турыстам даволі складана. Яшчэ перад ад'ездам трэба

бе і выходзіш да публікі. Наогул, лічу, што важна ўмець размяжоўваць жыццё і працу.

— **Вы лічыце сябе паспяховым?**

— Не, хаця, калі разглядаць поспех як наяўнасць свабоды, здароўя і добрага настрою, то гэта, дзякаваць Богу, ёсць. Наогул паняцце «паспяховасць» вельмі агульнае. Галоўнае, што я адчуваю сябе свабодным чалавекам.

— **У чым выражаецца для вас свабода?**

— Яна бывае рознай. Варыянт «сабрацца і з'ехаць некуды» — гэта праява знешняй свабоды. Але ёсць яшчэ і ўнутранае адчуванне, калі разумееш, што можаш адправіцца ў вандроўку, маючы для гэтага час, грашовыя сродкі і жаданне. Нават магчымасць прыняць рашэнне паехаць, напрыклад, у Бразілію заўтра, а не сёння — таксама свабода. А можна быць свабодным, нават седзячы ў чатырох сценах...

— **Сёння ў вас тры напрамкі дзейнасці: музыка, тэлебачанне і турыстычны бізнес. Што ў прыярытэце?**

— На першым месцы пакуль што турыстычнае агенцтва. Бо яшчэ і года не прайшло, як мы з маім прыяцелем пачалі сваю справу. Для мяне ўсё гэта новае, цікавае і нязведанае. Я імкнуся туды ўкладаць

«Добрай раніцы, Беларусь!»

сабраць шмат розных дакументаў, а ў Панама-Сіці ідзеш па дазвол у міністэрства навакольнага асяроддзя, потым афармляеш дакументы ў пагранічнай службе... Словам, не адзін дзень на збор папер траціш, а затым наймаеш гіда і вандруеш па джунглях. Паколькі там няма людзей, то прырода проста неверагодная. Цябе кусае ўсё, што можа кусаць, ты мыешся ў ручаях, спёка пад сорок градусаў... Спачатку ты жахаешся ўсяго, а на трэці дзень бярэш скарпіёна за хвост амаль без страху...

— **Неяк вы казалі, што цяпер у вас той узрост, калі можна сабе дазволіць быць самім сабой...**

— Я заўсёды такі, які ёсць. І тыя, з кім я кантактую, сябрую, добра ведаюць, што я адкрыты і шчыры. А вось на сцэне і ў кадры — гэта ўжо зусім іншая гісторыя. У працы прысутнічае пэўны элемент акцёрства. Бо здараюцца, напрыклад, дні, калі ты ў дрэнным настроі, але трэба на сцэне ўсміхацца. Настройваеш ся-

сілы, фінансы, душу. Тэлебачанне і музыка ўжо сталі адладжаным канвеерам, дзе ты арыентуешся, што да чаго, і проста вырашаеш бягучыя пытанні. Атрымліваеш пры гэтым задавальненне і даход. А турыстычнае агенцтва — нібы новая галаваломка, якая мне вельмі падабаецца. Нават калі справа прагарыць, я не пашкадую ні аб адной укладзенай капейцы. Бо сёння я маю магчымасць знаёміцца з новымі людзьмі, набываць вопыт, і гэта класна!

— **Даводзілася заставацца ў прайгрышы?**

— Так, і неаднойчы. Калі здарэцца такое, што вы падаеце. Варта запытаць у сябе, ці можаце вы нешта змяніць? Не маеце магчымасці выправіць сітуацыю — не варта і перажываць. У жыцці бывае рознае. Пазбаўцеся ад негатыву ў кампаніі сяброў і ідзіце далей.

Алена ДРАПКО.

Фота з архіва Дзяніса ДУДЗІНСКАГА.

«Натхненне шукаю ў вандроўках» (Ісландыя).

ВЕДЫ ЯК ВЕЧНЫ РУХАВІК

Што назапасіла навука пра Беларусь?

Паліца з кнігамі — фактычна ўводзіны ў падзею. На падыходзе да залы, дзе збіраюцца ўдзельнікі VI Міжнароднага кангрэса беларусістаў, выставу з кнігамі ніяк не абмінеш. Гэта як візітоўка, якая сведчыць: вось яна, асаблівая беларуская культура, і найперш вы гэта зразумеете па яе пісьмовай традыцыі, прадстаўленай у тым ліку і ў кнігах. Яна і ў зборніках літаратуры, і ў навуковых кнігах. Але нават кубачкі для гарбаты ці кавы ў традыцыйных арнаментых адразу скажучь, што імі карыстаецца чалавек, неабыякавы да беларускай культуры, і ў шматлікіх дробязях-сувенірах, па якіх можна пазнаць нашу краіну. Тых, хто сабраўся на кангрэс, праўда, агітаваць не мае сэнсу — самі гэта робяць, жывучы ў самых розных краінах свету. А вывучаюць і даследуюць Беларусь.

Краіна гэта цэніць: у Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі прывітаць даследчыкаў-беларусістаў прыйшлі прадстаўнікі дзяржаўных структур, якія найбольш цікавяцца і нават карыстаюцца напрацоўкамі сучаснай навукі, што дае арыенціры для развіцця нацыі і краіны.

Аляксандр КАВАЛЕНЯ, член-карэспандэнт Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, акадэмік-сакратар аддзялення гуманітарных навук і мастацтваў НАН:

— Нацыя, якая здраджвае назапашаным за стагоддзі духоўным асновам, становіцца безабароннай да выклікаў часу і чужых ідэй, губляецца ў лабірынце гістарычнага шляху. Менавіта члены Міжнароднай асацыяцыі беларусістаў праводзяць плённыя навуковыя даследаванні ў галіне мовазнаўства, літаратуразнаўства, культуралогіі, гісторыі і этнаграфіі, сваёй працай дапамагаюць фарміраваць і падтрымліваць пазітыўны імідж Беларусі ў сусветнай супольнасці. Навукова-даследчая праца, якая скіравана на захаванне нацыянальнай адметнасці, будзе не толькі спрыяць духоўнаму і культурнаму развіццю беларускага грамадства ва ўмовах значных выклікаў глабалізацыі, але і садзейнічаць цеснаму супрацоўніцтву з замежнымі навуковымі школамі. Час патрабуе актывізацыі ўзаемадзеяння ўвучоных нашай краіны з замежнымі калегамі. Дзеля пашырэння ў інфармацыйнай прасторы еўрапейскіх краін дасягненняў бела-

рускага народа патрэбна падтрымка і плённая навуковая дзейнасць.

Насамрэч, у навуцы немагчыма рухацца наперад у адасобленасці ад свету. Таму прыжылася вось такая практыка — збіраць на кангрэс з 1991 года раз на пяць гадоў тых, хто звязаны з беларускай тэмай у навуцы, абмяркоўваць разам навіны, дасягненні, зрухі, тэндэнцыі. І таму ёсць тлумачэнне: наш народ гістарычна і культурна адчуваў уплывы звонку, рэагаваў на іх, выпрацоўваючы свае падыходы да жыцця, свой асаблівы менталітэт, ствараючы культуру, дзе спляталіся свае традыцыі з сусветнымі тэндэнцыямі. Так і зараз — мы не існуём у адасобленасці ад свету як на грамадскім узроўні, так і на ўзроўні навуковых кантактаў. Таму на пленарным пасяджэнні разам з беларускімі навукоўцамі выступалі замежныя. Напрыклад, Гун-Брыт Колер з Германіі (якая рабіла даследаванне ў супрацоўніцтве з Паўлам Навуменкам з БДУ) пасля свайго даклада пачула шчырыя словы захаплення сваёй беларускай мовай: нават без акцэнту!

Пра мову (што зразумела) гаварыць у гэтыя дні будучь шмат. І не толькі навукоўцы, але і прадстаўнікі тых галін, дзе беларуская мова запатрабавана традыцыйна.

Васіль ЧЭРНИК, намеснік міністра культуры Беларусі:

— Сёлета на кангрэсе прадстаўлены даследаванні ў галіне сацыяльных і гуманітарных на-

вук, культурна-гістарычнай спадчыны і сучаснага развіцця беларускага народа, якія паспрыяюць пашырэнню і папулярызацыі ведаў пра Беларусь, развіццю ўзаемадзеяння беларусазнаўцаў з розных краін свету, пасадзейнічаюць умацаванню супрацоўніцтва Беларусі з іншымі краінамі ў навуковай і культурна-асветніцкай галіне. Адна з галоўных тэм VI Міжнароднага кангрэса беларусістаў — 500-годдзе беларускага ўсходнеславянскага кнігадрукавання. «Круглы стол» «Францыск Скарына і яго час», які праводзіцца падчас кангрэса, закране праблематыку вывучэння беларускага кнігадрукавання ў XVI-XVII стагоддзях і з'явіцца важкім унёскам у праграму мерапрыемстваў да гэтай знакавай юбілейнай даты. Упэўнены, што найноўшыя навуковыя публікацыі ўдзельнікаў кангрэса па гісторыі айчынай культуры, мовы і літаратуры будуць спрыяць больш шырокаму распаўсюджванню нашай роднай мовы і беларускай прысутнасці ў свеце.

Гэтую ж тэму працягнуў і дырэктар Нацыянальнага інстытута адукацыі Сяргей Важнік, які звярнуўся з прывітальным словам ад імя міністра адукацыі Рэспублікі Беларусь Міхаіла Жураўкова: «Постаць Францыска Скарыны цікавая тым, што да сённяшняга часу беларускі першадрукар з'яўляецца правадніком беларускай нацыянальнай ідэі ў свет еўрапейскай навукі і еўрапейскай культуры. Змяняльна, што асобны тэматычны блок будзе прысвечаны праблемам выкладання беларускай мовы як замежнай. І гэта невыпадкова: у вышэйшых навучальных установах Рэспублікі Беларусь ёсць вопыт выкладання беларускай мовы замежным студэнтам. Так, напрыклад, на кафедры сучаснай беларускай мовы БДУ створаны сапраўдныя школы беларускай мовы як замежнай. Больш за тое, некалі быў добры вопыт правядзення ў нашай краіне міжнародных летніх школ беларускай мовы і беларускай культуры. На жаль, такія школы былі нерэгулярнымі. Прапануем аднавіць гэтую добрую традыцыю, з улікам той цікавасці, якая ёсць у свеце да беларускай

мовы і беларускай культуры. Як некалі заўважаў Хайдэгер: «Мова — гэта дом быцця». Беларуская мова — гэта дом быцця беларусаў, што нельга не ўлічваць пры будаўніцтве нацыянальнай сістэмы адукацыі. І мне вельмі хацелася б, каб у нашым доме ўсе мы знайшлі агульную мову».

Між іншым, сведчанне таму, што беларуская культура і мова выклікаюць цікавасць замежнікаў, яшчэ і ў выданні размоўнікаў. Напрыклад, Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны ўжо выдала англа-беларускі і шведска-беларускі размоўнікі, працуе над стварэннем французска-беларускага, а таксама збіраецца зрабіць фінска-беларускі. Улічваючы асаблівыя адносіны Беларусі з Кітаем, выказваюцца думкі пра тое, што было б добра зрабіць і кітайска-беларускі размоўнік. Старшыня Таварыства беларускай мовы Алег Трусаў распавёў: «У мінулым годзе пад кіраўніцтвам нашай арганізацыі выйшлі тэсты па шасці ўзроўнях для ацэнкі ведаў беларускай мовы як замежнай. Нас вельмі цешыць той факт, што ў рамках кангрэса адбудзецца абмеркаванне гэтай працы. Мы вельмі рады, што навукоўцаў цікавіць беларуская мова, карэнне якой сягае ў другое тысячагоддзе да нашай эры. Невыпадкова яна захавала некаторыя прыкметы старажытнага санскрыту, найперш слова «веды». Пакуль ёсць каму збіраць веды пра Беларусь, яе культуру і мову, яна застаецца на карце Еўропы і свету як незалежная дзяржава».

Акрамя гісторыі і мовазнаўства, цікавасць замежных даследчыкаў выклікае і беларуская літаратура, у тым ліку сучасная. І можа быць, нам адкрываюць тое каштоўнае, што мы маем цяпер, чым можам ганарыцца. Веды — рухавік развіцця як на персанальным узроўні (чым больш ведаеш, тым больш разумееш, умееш, дасягаеш), так і на ўзроўні самога грамадства. І як жа неабходна дзеля таго, каб разумець, куды рухаешся і дзеля чаго, лепш разумець сябе. Так і з народамі.

Ларыса ЦІМОШЫК.

НАРОДНАЯ ДЫПЛАМАТЫЯ

ДА КАРЫНТЫ ДАВЯДЗЕ

Творчыя калектывы і выканаўцы — прадстаўнікі розных дыяспар нашай краіны — з поспехам далі канцэрты ў паўднёвай правінцыі Аўстрыі Карынты і Славеніі, прысвечаныя 70-годдзю Вялікай Перамогі.

З 14 па 19 мая 2015 года па ініцыятыве апарата Упаўнаважанага па справах рэлігій і нацыянальнасцяў, пры садзейнічанні Пасольства Рэспублікі Беларусь у Аўстрыйскай Рэспубліцы і Рускага культурнага таварыства Carinthia (г. Філах, Аўстрыя) адбыўся візіт беларускай дэлегацыі. У яе складзе — члены кансультацыйнага міжэтнічнага савета пры Упаўнаважаным — кіраўнікі і творчыя калектывы армянскага, азербайджанскага, грузінскага, карэйскага, яўрэйскага, польскага, татар-башкірскага, чувашскага, туркменскага, рускага і ўкраінскага нацыянальна-культурных грамадскіх аб'яднанняў рэспублікі. Аўстрыя — сёмай па ліку краіна, якую наведалі беларускія «народныя дыпламаты». Дагэтуль адпаведныя форумы суайчыннікаў нацыянальна-культурных аб'яднанняў нашай краіны і замежжа з поспехам прайшлі ў Польшчы, Літве, Украіне, Латвіі, Эстоніі і Фінляндыі. Па словах **каардынатара праекта Аляксандра САСНОВІЧА**, мэта падобных паездак — паказаць Беларусь у свеце як шматнацыянальную, многаканфесійную і мультыкультурную дзяржаву. Той факт, што ў нас цяпер пражывае больш за 140 прадстаўнікоў розных нацыянальнасцяў — унікальны. Да таго ж трэба дадаць, што гісторыя і сучаснасць Беларусі не ведалі канфліктаў на этнічнай і рэлігійнай глебе.

«У нас замацаваны ўсе правы нацыянальных меншасцяў: на мову, культуру ды іншае. На думку незалежных міжнародных экспертаў, айчыннае заканадаўства ў гэтай галіне не супярэчыць міжнароднаму», — адзначыў Аляксандр

На фота (злева направа): старшыня Рускага культурнага таварыства Carinthia (г. Філах, Аўстрыя) Эла ХРАШАН; прадстаўнік апарату Упаўнаважанага па справах рэлігій і нацыянальнасцяў Аляксандр САСНОВІЧ; саветнік Пасольства Беларусі ў Вене Яраслаў ХМЫЛЬ; прадстаўнік магістрата г. Філах (Аўстрыя) Андрэас ЗУХЕР.

Сасновіч на афіцыйнай сустрэчы ў магістраце аўстрыйскага горада Філах. У складзе беларускай дэлегацыі — шырокі зрэз беларускага грамадства. Тут ёсць студэнты, пенсіянеры, выкладчыкі, прадпрыемальнікі, медыцынскія работнікі і г.д. Фармат мерапрыемстваў складаўся з дзвюх частак. Па-першае, кіраўнікі нацыянальна-культурных аб'яднанняў нашай краіны мелі магчымасць падзяліцца вопытам сваёй работы з замежнымі калегамі. Яны расказалі пра канструктыўную нацыянальную палітыку беларускай дзяржавы ў дачыненні да дыяспар, прывялі прыклады супрацоўніцтва суполак з органамі дзяржкіравання рэспублікі. Па-другое, беларускія нацыянальна-культурныя аб'яднанні непасрэдна прэзентавалі замежным суайчыннікам свае творчыя калектывы (прычым усе яны не з'яўляюцца прафесійнымі). Сіламі дыяспар былі прадстаўлены дзве канцэртныя праграмы, прысвечаныя 70-годдзю Вялікай Перамогі савецкага народа над фашызмам. Сёлета іх убачылі гледачы ў гарадах Філах (Аўстрыя) і Любляна (Славенія). Паўсюль беларускія артыстаў прымалі бурнымі апладысментамі.

Чарговы форум прадстаўнікоў нацыянальна-культурных аб'яднанняў Беларусі прайшоў пры садзейнічанні апарату Упаўнаважанага па справах рэлігій і нацыянальнасцяў Беларусі і Рускага культурнага таварыства Carinthia (Аўстрыя). Прадстаўнік апарату Упаўнаважанага Аляксандр Сасновіч перадаў таварыству нацыянальных касцюмы і бібліятэчку беларускіх кніг.

На думку **кіраўніка арганізацыі Элы ХРАШАН**, такія паездкі вельмі важныя і запамінаюцца нашым суайчыннікам за мяжой: «Праз гэтыя сустрэчы і канцэрты людзі больш даведваюцца пра Беларусь як пра шматнацыянальную краіну».

Трэба нагадаць, што Рускае культурнае таварыства Carinthia было заснавана нашай суайчынніцай у 2008 годзе. Сёння ў ім актыўна працуюць каля шасцідзсяці чалавек, а на агульных святкаванні збіраецца каля трохсот членаў арганізацыі. Усе яны — беларусы, рускія, украінцы, казахі, чачэнцы — ураджэнцы былога СССР.

Эла жыве ў Аўстрыі з 2002 года, мае трох сыноў і паспяхова працуе ў турбізнесе. Муж — аўстрыец. На

пытанне «Навошта вам грамадская праца ў «Карынты»?» адказвае: «Я так выхавана, не магу аддзяліць сябе ад Беларусі, Расіі і Украіны. Трэба ведаць свае карані. Аўстрыйскую культуру я разумею, прымаю, паважваю, але ў мяне ёсць і свая, беларуская. Гэта нармальнае з'ява, так павінна быць. І яшчэ для мяне вельмі важна, каб людзі жылі не паасобку, а разам. Гэта і ёсць асноўная мэта — аб'ядноўваць людзей, нягледзячы на палітычныя падзеі».

Паводле яе слоў, людзі, якія прыехалі ў Аўстрыю ў розныя часы і па розных прычынах, з радасцю сустрэлі навіну аб стварэнні нашай грамадскай арганізацыі. У іх з'явілася магчымасць размаўляць на роднай мове, далучаць дзяцей да культурнай спадчыны продкаў. У «Карынты» таксама дапамагаюць тым людзям, хто ўпершыню прыязджае ў Аўстрыю: па ўсіх пытаннях, з якімі сутыкаецца чалавек у чужой краіне.

«Мы не па чутках ведаем, як складана адаптавацца на новым месцы, без падтрымкі, сяброў, знаёмых ці бацькоў», — гаворыць Эла.

Намаганнямі гэтай маладой жанчыны і актывістак таварыства створана руская нядзельная школа для дзяцей у Філаху і Клагенфурце. Тут вучаць чытаць і пісаць па-руску, робяць пастаноўкі паводле народных казак. Да таго ж у Філаху створана група па навучанні дзяцей народным рамёствам, маляванню, мастацкай творчасці.

У найбліжэйшых планах кіраўніка арганізацыі — садзейнічаць таму, каб Філах стаў пабрацімам аднаго з беларускіх гарадоў. Дарэчы, ініцыятывы Элы Храшан заўсёды падтрымліваюць у Пасольстве Беларусі ў Вене. Паводле інфармацыі саветніка беларускага дыпрадстаўніцтва Яраслава Хмыля, у Аўстрыі пражывае каля 400 беларусаў — тых, хто стаў на консульскі ўлік. Па неафіцыйных звестках, іх каля 1,5-2 тысяч.

«Прыезд нашай дэлегацыі яшчэ раз дэманструе, наколькі Беларусь адкрытая свету. Гэта сапраўдная «народная дыпламатыя», — падкрэсліў Яраслаў Хмыль.

Наталля КАРОТКАЯ.
Фота аўтара.

Армянскі фальклорны танцавальны ансамбль «Эрэбуні».

■ ЧС па хакеі-2015: пастскрыптум

ЯК БОБ І БОБЕК ПЕРАШКОДЗІЛІ ЗАЙЧЫКУ-ХАКЕІСТУ

Колькі людзей наведала турнір, хто з'яўляецца самым вопытным хакеістам першынства і колькі літраў вады спатрэбілася хакеістам падчас спаборніцтваў? «Звязда» сабрала разам самыя цікавыя факты і склала невялічкі даведнік па чэмпіянаце свету па хакеі, які прайшоў у Чэхіі.

1. Сёлетняе першынство свету стала 79-м па ліку. Першы (і апошні) раз турнір у 1920 годзе прымала Бельгія. Ён праходзіў у межах Алімпійскіх гульняў у Антверпене і быў афіцыйна прызнаны сусветным першынством толькі ў 1982 годзе. Матч цягнуўся тады толькі 40 хвілін, сустрэчы судзілі трэнеры і гульты не задзейнічаных у паядынку зборных, а каманды Германіі і Аўстрыі наогул не дапусцілі да турніру з-за ролі агрэсараў у Першай сусветнай вайне. Што датычыцца Чэхіі (у мінулым Чэхаславакіі), яна прымала найбуйнейшы хакейны форум дзясяты раз. А ўпершыню суайчыннікі Гашака арганізавалі чэмпіянат у 1933 годзе. Дзеля гэтага ў Празе пабудавалі першы стадыён са штучным лёдам.

2. За права прымаць чэмпіянат Чэхія спаборнічала з Украінай. Перамога чэхай у галасаванні была значнай — 84 галасы супраць 22-х.

3. Хакейныя паядынкі праходзілі ў Празе і ў Астраве. Менавіта ў Астраве на «CEZ Арена» ўсе матчы групавой стадыі праводзіла наша зборная. На гэтым лядовым стадыёне выступае каманда «Віткавіц», сапернік гродзенскага «Нёмана» па будучай Лізе чэмпіёнаў. Матч паміж беларускай і чэшскай камандамі адбудзецца ў Астраве 3 верасня.

4. Сёлетні чэмпіянат свету пабіў рэкорд наведвальнасці. На ўсіх матчах першынства прысутнічала звыш 741 тысячы гледачоў. Фінал паміж Канадай і Расіяй наведалі 17 383 заўзятары. Такім чынам, турнір у Чэхіі пераўзышоў па гэтым паказчыку чэмпіянат свету ў Мінску, — год таму матчы ў нашай сталіцы наведалі 640 тысяч чалавек.

5. Калі талісманам мінскага першынства быў зубр Волат, у Чэхіі хадзячымі сімваламі выбралі трысоў Боба і Бобека, вядомых герояў

тамтэйшага мультфільма, які з'явіўся на экранах у 1979 годзе. Цацачныя варыянты талісманаў сталі настолькі папулярнымі сярод балельшчыкаў, што зніклі з прылаўкаў крам у Астраве яшчэ задоўга да завяршэння чэмпіяната. Дарэчы, Боб і Бобек перашкодзілі зайчыку-хакеісту стаць талісманам наступнага першынства, якое пройдзе ў Расіі. Аляксей Марозаў, былы хакеіст, кіраўнік экспертнага журы конкурсу, сказаў, што гэта няправільна, калі зайцы два гады запар будуць талісманамі чэмпіянатаў. У выніку выбралі Лайку.

6. Дырэктар спарткамітэта спаборніцтваў Ян Чэрны яшчэ да пачатку спаборніцтваў прагназаваў, што зборным спатрэбіцца 1200 кілаграмаў пральнага парашку, 70 тысяч літраў вады, 2300 ручнікоў, 2500 шайбаў для трэніровак і 3000 для матчаў.

7. Чэхія — край піўны. І падчас хакейнага першынства гэта яшчэ раз пацвердзілася. Падчас спаборніцтваў заўзятары выпілі 280 тысяч літраў пennaга напою. Пра гэта паведаміў Павел Барвік з піваварні «Старапрамэн», якая забяспечвала арэны півам. Кажуць, абсалютны рэкорд устанавілі на матчы Швецыя—Швейцарыя: падчас гэтай сустрэчы балельшчыкі выпілі 16 тысяч кужляў!

8. Канада 25-ы раз стала чэмпіёнам свету. Больш залатых медальёў толькі ў скарбонцы зборнай Расіі (з улікам зборнай СССР) — 27.

9. У Чэхіі былі закінуты 354 шайбы. У Мінску, для параўнання, 352, а ў Стакгольме і Хельсінкі, якія прымалі чэмпіянат у пазамінулым годзе, хакеісты пацэллі ў вароты 332 разы. Самымі багатымі на шайбы матчаі аказаліся сустрэчы Чэхія — Швецыя (5:6) і Канада — Германія (10:0).

10. Самым вопытным удзельнікам першынства стаў 43-гадовы легендарны чэшскі хакеіст Ярамір Ягр, маладым — 18-гадовы амерыканец Джэк Эйчэл. А вось самым высокім на першынстве аказаўся беларус Алег Евенка. Ягоны рост — 201 см. Ён на 30 сантыметраў вышэйшы за немца Яніка Сэйндэнберга, самага мініцюрнага гульца першынства.

11. Ніводзін хакеіст зборнай Расіі, якая заняла другое месца, не трапіў у сімвалічную зборную чэмпіянату. У ёй апынуліся: вараатар Конар Хэлебайк (ЗША), абаронцы Брэнт Бёрнс (Канада), Олівер Экман-Ларсан (Швецыя), нападаючыя Ярамір Ягр (Чэхія), Джэйсан Спеца і Тэйлар Хол (абодва — Канада).

12. Гэты чэмпіянат свету стаў 16-м для зборнай Беларусі ў вышэйшым дывізіёне. Наш найлепшы вынік — 6-е месца ў 2006-м годзе. У сімвалічную зборную таго першынства трапіў вараатар Андрэй Мезін, які сёння таксама ў зборнай. Але ў іншым амплуа — у ролі трэнера.

Тарас ШЧЫРЫ.

■ Дайджэст

ЗГУЛЯЕМ АЛІМПІЙСКУЮ ПАРТЫЮ, ТАЙГЕР?

Гольф вяртаецца ў праграму Гульняў, а бразільскія рабочыя распачалі забастоўку

Белае. За алімпійскія медалі гальфісты змагаліся толькі двойчы — у 1900 і 1904 гадах. Апошнім алімпійскім чэмпіёнам у адзіночным разрадзе з'яўляецца канадзец Джордж Лаян, які памёр 77 гадоў таму! Дарэчы, на Гульнях-2016 у Рыа паабяцаў выступіць легендарны гальфіст Тайгер Вудс. Праўда, амерыканскі спартсмен цяпер перажывае не лепшы час: упершыню з 1996 г. ён выпаў з першай сотні сусветнага рэйтыngu і нават вырашыў узяць паўзу у кар'еры, каб наладзіць гульню. Зрэшты, гэта ўжо зусім іншая гісторыя.

Між іншым, гольф ужо быў апрабаваны ў алімпійскай праграме. Гаворка ідзе пра другія летнія юнацкія Гульні, якія праходзілі летась у кітайскім Нанкіне. Так, алімпійскім чэмпіёнам у хлопцаў стаў італьянец Рэната Параторэ, а ў дзяўчат перамогу атрымала карэянка Саюн Лі. Яшчэ падчас нанкінскіх Гульняў кіраўнік Міжнароднага алімпійскага камітэта Томас Бах станоўча ацаніў дэбют гольфа ў алімпійскай праграме. Рэпетыцыя прайшла ўдала, так што правядзенню алімпійскага турніру ў Рыа нішто не пагражае. А пакуль краіна-гаспадыня Алімпіяды-2016 актыўна падаграе інтарэс да гэтай падзеі. Цэнтральны банк Бразіліі, напрыклад, выпусціў партыю памятных манет з выявай відаў спорту, якія будуць прадстаўлены на Гульнях. Гольф адлюстраваны на манеце наміналам 1 бразільскі рэал разам з іншымі відамі спорту, такімі як лёгкае атлетыка і плаванне. Абсалютная большасць гэтых манет ужо ўвайшла ў абарачэнне.

Чорнае. У гэты ж час тэрміновая задача алімпійскіх спартыўных аб'ектаў знаходзіцца пад пагрозай. Тысячы бразільскіх рабочых, занятых на будаўніцтве, абвясцілі

забастоўку. Яны патрабуюць павышэння зарплаты на 8,5%. Пашэнні суда ў чаканні вырашэння спрэчкі хаця б 30% рабочых павінны працягваць працу. Аднак, па вялікім рахунку, усе алімпійскія будоўлі спыніліся з-за забастоўкі (пратэстуюць каля 70% з 12 тысяч працоўных). У першую чаргу гэта датычыцца будаўніцтва алімпійскага парку, алімпійскага стадыёна і метро.

У найбліжэйшы час кіраўнікі і работнікі павінны зноў сустрэцца ў судзе і паспрабаваць прыйсці да пагаднення. Чакаецца, што забастоўка працягнецца тыдзень. Будаўнікі збіраюцца дачакацца камісіі МАК, якая планавала наведаць алімпійскія аб'екты ў пачатку чэрвеня.

Раней пачаўся продаж квіткаў на Алімпіяду-2016. Самы танны аб'ект спартыўным заўзятарам у 14 еўра. Гэта кошт квіткаў на адборачныя турніры такога віду спорту, як хакей на траве. Зніжкі для льготных груп грамадзян не прадугледжаны.

Даражэй за ўсё будзе наведваць фінал бегу на 100 метраў. Паглядаецца на Усейна Болта і кампанію можна будзе за 420 еўра — гэта найлепшыя месцы. У Лондане, дарэчы, цэннік аналагічных квіткаў перавышаў 900 еўра.

Найлепшыя месцы на цырымоніі адкрыцця каштуюць 1600 еўра, на цырымоніі закрыцця — 1050 еўра, а на фіналах тэніснага турніру — 245 еўра.

Дарына ЗАПОЛЬСКАЯ

■ Наша будучыня

Хакейнае школа «Юнацтва» ў чарговы раз стала найлепшай у краіне. У гэтым сезоне адразу чатыры каманды слаўтай СДЮШАР сталі чэмпіёнамі Беларусі.

На афіцыйным закрыцці сезона на лёдзе крытага катка ў парку Горкага сабраліся ледзь не ўсе маладыя выхаванцы школы. Апанутыя ў гульнявую форму, засяроджаныя, яны перашэптваліся, чакалі, калі атрымаюць заслужаныя ўзнагароды.

— Мы па праве ганарымся тым, што занялі першае месца ў агуль-

Зноў у фаварытах

накамандным заліку, — сказаў пасля завяршэння цырымоніі Андрэй КАРНАВУХАЎ, дырэктар СДЮШАР «Юнацтва». — Ад сезона засталіся толькі прыемныя ўражанні. Наша школа — адна з найлепшых у краіне, нашы выхаванцы выступаюць за нацыянальную, маладзёжную і юніёрскую зборныя Беларусі.

Пакуль юных хакеістаў чакаюць канікулы, але ўжо з ліпеня распачнуцца зборы. Хлопцы будуць займацца ў загарадных лагерах, у парку Горкага.

Хакейнай школа актыўна «сілкуе» і дарослую каманду майстроў, якая вы-

ступае ў беларускай Экстралізе. Сёлетня падпечныя Міхаіла Захарава ў чэмпіянаце краіны занялі другое месца.

— Навошта нам маладых запрашаць з-за мяжы, калі ў нас ёсць свая школа, — кажа Аляксей ТОРБІН, спартыўны дырэктар хакейнага клуба «Юнацтва». — Больш за тое, нашы хлопцы гуляюць і ў іншых клубах. Калі мы не гарантуем ім месца ў складзе, прапаноўваем іх кандыдатаў іншым камандам, каб гулялі, не губляліся, а развівалі сваё майстэрства. На працягу сезона мы прымалі ў асноўны склад больш маладых хакеістаў. Гэтую тэндэнцыю збіраемся працягваць надалей.

— **А хто з ліку ўчарашніх юніёраў ужо паступеў праявіць сябе ў «Юнацтве»?**

— Раман Дзюкаў, аўтар шайбы «Шахцёру» ў фінальнай серыі, Крысціян Хенкель, якога прызналі найлепшым маладым хакеістам Экстралігі. Як бачна, падобныя прыклады ў нас ёсць.

У сістэму хакейнага клуба «Юнацтва» ўваходзяць тры каманды: адна выступае ў беларускай Экстралізе, другая — ў Вышэйшай лізе чэмпіяната краіны, а яшчэ адна выступае ў міжнароднай Маладзёжнай хакейнай лізе.

Тарас ШЧЫРЫ, фота аўтара

ЧАЛАВЕК. ВЕРСІЯ 10.0

ЯКІМ СТАНЕ «ЦАР ПРЫРОДЫ» Ў ДАЛЁКАЙ БУДУЧЫНІ

Свет змяняецца кожнае наступнае дзесяцігоддзе, стагоддзе або тысячагоддзе. Пры гэтым хуткасць пераменаў толькі ўзрастае. Эвалюцыя працягваецца, хай сёння і малюсенькімі крокамі. Хаця многія змены, якія адбываюцца з чалавекам, незаўважныя, з цягам часу некаторыя з іх праявяцца ў поўную сілу. На нас па-ранейшаму дзейнічае натуральны адбор, нягледзячы на развіццё сучаснай медыцыны і тэхналогій.

Існуе мноства розных тэорый, якія даюць свае варыянты развіцця чалавека ў будучыні. Аднак некаторыя антрапалагі і даследчыкі ўсё ж лічаць, што эвалюцыйныя працэсы ўжо не адыгрываюць такой важнай ролі, як раней. Так, напрыклад, на думку прафесара Стыва Джонса з універсітэцкага каледжа Лондана, эвалюцыя адыходзіць на другі план. Калі ў далёкім мінулым выжываў мацнейшы, то ў сучасным свеце чалавек, акружаны камфортам, наўрад ці працягне мутацыю. У той жа час навукоўцы не выключаюць верагоднасці змен і развіцця нашых цел.

Многія з іх не спыняюцца на спрэчцы «за» ці «супраць» эвалюцыі, а вылучаюць свае здагадкі на тэму таго, як чалавек будзе выглядаць у будучыні і якімі эвалюцыйнымі зменамі нам пагражаюць наступныя тысячагоддзі. Якімі ж асаблівасцямі мы будзем валодаць у далёкай будучыні? Вось спіс самых вялікіх змен, што могуць адбыцца з чалавекам праз некалькі дзясяткаў/сотняў тысяч гадоў. Калі, вядома, чалавецтва столькі працягне.

ЗМЕШВАННЕ РАС

Развіццё сучасных транспартных сродкаў і камунікацый прыводзіць да таго, што ўсё менш людзей застаюцца ізаляванымі ад іншых. Усё часцей адбываецца змешванне рас паміж прадстаўнікамі, чые продкі мелі паходжанне з розных куткоў нашай планеты. У выніку гэтага генетычныя адрозненні паміж людзьмі пачынаюць сцірацца, а расавыя адрозненні становяцца менш прыкметнымі. Іншымі словамі, людзі будучыні будуць яшчэ больш падобныя адзін на аднаго. Па прагнозах розных даследчыкаў, колер скуры і валасоў пацямнее. Таму ёсць меркаванне, што праз некалькі стагоддзяў або крыху пазней большая частка насельніцтва Зямлі будзе выглядаць прыблізна як бразільцы.

Ёсць і паралельны пункт гледжання, прыхільнікі якога лічаць, што з часам чалавецтва або асобныя людзі набудуць здольнасць да мімікрыі, а гэта значыць, з'явіцца магчымасць мяняць колер скуры па ўласным жаданні. Падобныя заявы можна было б лічыць фантастыкай, аднак ужо цяпер навукоўцы эксперыментуюць з укараненнем храматафораў (клетак, якія ўтрымліваюць пігменты і якія прысутнічаюць у земнаводных, рэптылій і г.д.).

АСЛАБЛЕНЫ ІМУНІТЭТ

Паступова людзі становяцца ўсё больш залежнымі ад лекаў для выжывання, а наша імунная сістэма пачынае слабець. Людзі будучыні будуць больш успрымальнымі да хваробатворных мікраарганізмаў. Сучасныя медыцынскія тэхналогіі і адкрыццё антыбіётыкаў палепшылі наша здароўе і павялічылі працягласць жыцця, але прывялі да таго, што імуннай сістэме чалавека даводзіцца менш працаваць. З пункту гледжання біялогіі, яна ўжо не так неабходна, як раней, і мы яшчэ больш будзем залежаць ад медыцынскіх тэхналогій.

АТРАФІЯ МЫШЦ

Эвалюцыя пазбаўляецца ад тых прыкмет, якія людзям больш не патрэбны. Адным з кандыдатаў на выбыванне ў гэтым сэнсе з'яўляецца фізічная сіла. Людзям ужо не даводзіцца спадзявацца на моцныя мышцы для выканання працаёмкіх задач. Мы ўсё больш залежым ад тэхналогій, якія выконваюць за нас гэтую працу. Даследаванні паказалі, што мы нашмат слабейшыя за нашых далёкіх сваякоў, а ў будучыні, магчыма, станем яшчэ больш кволымі. Акрамя таго, калі пачнём усё больш даследаваць іншыя месцы ў космасе, то, хутчэй за ўсё, страцім вялікую частку нашай мышачнай масы. Касманаўты, якія пабылі ў працяглым касмічным палёце, вярталіся на Зямлю, страціўшы здольнасць да фізічнай працы на 40 %. Між тым ужо цяпер праводзяцца сур'ёзныя распрацоўкі па стварэнні штучных і ўзмоцненых частак цела, мышцавых тканін, экзашкілетаў і іншага.

ВЫСОКІ РОСТ

Рост чалавека за апошнія два стагоддзі значна павялічваўся. Толькі за апошнія 150 гадоў чалавек стаў у сярэднім вышэйшы на 10 сантыметраў. Так, напрыклад, кожны пята-

жыхар Італіі цяпер мае рост, большы за 180 сантыметраў, а пасля Другой сусветнай вайны колькасць людзей з такім ростам складала не больш за 6% ад усяго насельніцтва.

Лічыцца, што асноўнай прычынай гэтага з'яўляецца багацце даступнай нам ежы. Чым больш дзіця есць, тым больш энергіі ў яго для росту. Пакуль людзі здольны есці з лішкам, мы будзем працягваць расці яшчэ вышэй. Ці ёсць мяжа нашаму росту, пакажа эвалюцыя.

МАЛА ВАЛАСОЎ

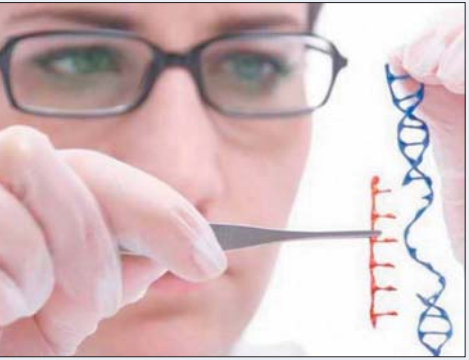
Людзей ужо называюць безвалосымі малпамі. Аднак, як і ва ўсіх млекакормячых, у нас ёсць валасы, але іх нашмат менш, чым у нашых чалавекападобных сваякоў і продкаў. Адзенне і сучасныя тэхналогіі зрабілі сагравальную функцыю валасоў састарэлай. Паводле новых веянняў моды, жанчыны цяпер лічацца больш прывабнымі без валасоў на асобных частках цела (а следам у гэта кінуліся і многія мужчы-

ны). Магчыма, з часам валасы наогул будуць адсутнічаць ці іх застанецца зусім няшмат.

НЯМА ЗУБОЎ МУДРАСЦІ

Асноўная прычына, па якой выдаляюць зубы мудрасці, заключаецца ў тым, што ў большасці сучасных людзей сківіца занадта малая, каб іх размясціць, не замянаючы іншым зубам. Іх лічаць рудыментарнымі карэннымі зубамі, якія з'явіліся ў старажытных людзей, калі іх сківіца была большай, а харчаванне складалася ў асноўным з жорсткай ежы. Нядзіўна, што зубы мудрасці пачынаюць знікаць. Больш за тое, 35% людзей ужо нараджаюцца без зародкаў зубоў мудрасці, у іншых ёсць толькі адзін, два ці тры зубы (усяго іх 4). Акрамя таго, нашы зубы стануць яшчэ меншымі. За апошнія 100 000 гадоў яны паменшыліся амаль удвая, і гэтая тэндэнцыя можа працягнуцца і ў будучыні.

ПАГАРШЭННЕ ПАМЯЦІ

Тэхналогіі ўжо даволі моцна ўплываюць на тое, як працуе наша памяць. Чалавечы мозг нібыта машына, якая імкнецца да максімальнай эфектыўнасці, як правіла, запамінае, дзе захоўваецца інфармацыя, а не саму інфармацыю. У час інтэрнэту гэтая асаблівасць стала яшчэ больш важнай. Як часта вы спрабавалі ўспомніць нешта і замест гэтага проста глядзелі адказ у «Вікіпедыі» або пошукавай сістэме? Звычка правяраць усё ў інтэрнэце навучыла нас выкарыстоўваць камп'ютар і інтэрнэт у якасці «знешняй памяці», пазбаўляючы наш мозг ад неабходнасці захоўваць інфармацыю. Таму ў будучыні вялікая верагоднасць пагаршэння стану нашай памяці. З іншага боку, чалавецтва не раскрыла яшчэ ўвесь свой «мазгавы» патэнцыял, таму за будучыя пакаленні не варта надта баяцца.

МЕНШ ПАЛЬЦАЎ

Да таго, як людзі навучыліся прамахаджэнню, нашы пальцы на нагах выкарыстоўваліся для хапання, таксама як рукі. З цягам часу, калі чалавек стаў менш лазіць і больш хадзіць, пальцы ног пачалі памяншацца да сучасных памераў. У той час, як вялікі палец падтрымлівае раўнавагу і дапамагае пры хадзе, у мезенца няма нейкага адмысловага прызначэння. Магчыма, з гэтай прычыны ў будучыні людзі могуць стаць істотамі з чатырма пальцамі на назе.

ІНШЫ ПАМЕР ГАЛАВЫ

Навукоўцы да гэтага часу спрачаюцца — будзе чалавек у будучыні валодаць вялікім ці малым аб'ёмам чэрапа. Большасць прытрымліваецца думкі, што ў чалавека не можа развіцца больш буйная галава, бо гэта зробіць натуральныя роды немагчымымі і павялічыць смертнасць у маці. З гэтай прычыны памер галавы чалавека, хутчэй за ўсё, застанецца нязменным, ці, можа, нават зменшыцца. Але варта ўлічыць той факт, што ўсё больш аперацый кесарава сячэння дазваляюць выжыць дзецям з буйной галавой. Многія нават лічаць, што з часам яны стануць бяспечнейшымі за натуральныя роды, і ў дзяцей з маленкай галавой, народжаных натуральна, будзе менш шанцаў выжыць, чым у тых, чые маці прайшлі праз аперацыю.

САМАЎДАСКАНАЛЕННЕ

Людзі могуць дасягнуць той стадыі, калі яны змогуць кіраваць развіццём чалавека з дапамогай тэхналогій. Біянічныя органы і генетычны адбор дазволіць будучым бацькам выбіраць асаблівасці дзіцяці яшчэ да нараджэння. Гэта можа выкараніць калі не ўсе, то многія, дэфекты і непажаданыя прыкметы. Як толькі такая практыка стане распаўсюджанай, гэта можа прывесць да знікнення шматлікіх негатыўных якасцяў.

ЯК БУДЗЕ ВЫГЛЯДАЦЬ ЧАЛАВЕК БУДУЧЫНІ?

Менавіта такую выяву чалавека будучыні, на думку некаторых экспертаў, можна намаляваць зараз. Што пры гэтым зменіцца і як праз тысячы гадоў:

— Рост каля 180-210 сантыметраў з прычыны паліпшэння харчавання і прагрэсу ў медыцыне.

— Больш кароткі кішэчнік, каб паглынаць менш цукру і тлушчу і прадукцыі атлусцення.

— Больш доўгія рукі і пальцы, каб пазбавіць нас ад неабходнасці цягнуцца за рэчамі. Больш нервовых канчаткаў на пальцах для выкарыстання розных тэхнічных прыстасаванняў.

— Меншы памер мозга праз тое, што задачу запамінання і мыслення ў асноўным выконваюць камп'ютары.

— Вялікія вочы будуць кампенсавать маленькі рот. Зносіны будуць грунтавацца на міміцы і руху вачэй.

— Менш зубоў, таму што ежа становіцца мякчэйшай і не патрабуе моцнага разжоўвання.

— Чацвярны падбародак з прычыны таго, што наш арганізм створаны, каб менш есці і выкарыстоўваць больш энергіі, чым цяпер.

— Аднолькавая форма носа, таму што клімат менш уплывае на арганізм дзякуючы кандыцыянерам і сродкам ацяплення.

— Менш валасоў або лысіна праз выкарыстанне цёплых рэчаў і сродкаў абагравання, але больш маршчын з прычыны выкарыстання электронных прылад.

— Абвіслая скура на шыі і мяшкі пад вачыма праз моцнае ўздзеянне Сонца.

— Больш цёмны колер скуры з прычыны змешвання рас.

Іван КУПАРВАС.

Наименование	Характеристика
	ЛОТ 1
Наименование объекта, краткая характеристика, местонахождение объекта	Право заключения договора аренды помещений сроком 10 лет, общей площадью 337,1 кв.м, расположенных на цокольном этаже здания по адресу: г. Гродно, ул. Буденного, 37
Начальная цена продажи	10 113 000 (десять миллионов сто тринадцать тысяч) белорусских рублей с учетом НДС
Коэффициент к базовой арендной величине по договору аренды	- коэффициент 3,0;
Условия аукциона	размещение на арендуемых площадях кафе быстрого питания
Сумма задатка	1 011 300 (один миллион одиннадцать тысяч триста) белорусских рублей

ЛОТ 2	
Наименование объекта, краткая характеристика, местонахождение объекта	Право заключения договора аренды помещений сроком 10 лет, общей площадью 122,3 кв.м., расположенных на первом этаже здания по адресу: г. Гродно, ул. Буденного, 37
Начальная цена продажи	3 669 000 (три миллиона шестьсот шестьдесят девять тысяч) белорусских рублей с учетом НДС
Коэффициент к базовой арендной величине по договору аренды	- коэффициент 3,0;
Условия аукциона	размещение на арендуемых площадях магазина
Сумма задатка	366 900 (триста шестьдесят шесть тысяч девятьсот) белорусских рублей

ЛОТ 3	
Наименование объекта, краткая характеристика, местонахождение объекта	Право заключения договора аренды помещений сроком 10 лет, общей площадью 575,0 кв.м, расположенных на первом и втором этажах здания по адресу: г. Гродно, ул. Буденного, 37
Начальная цена продажи	17 250 000 (семнадцать миллионов двести пятьдесят) белорусских рублей с учетом НДС
Коэффициент к базовой арендной величине по договору аренды	- коэффициент 3,0;
Условия аукциона	размещение на арендуемых площадях ресторана (кафе)
Сумма задатка	1 725 000 (один миллион семьсот двадцать пять тысяч) белорусских рублей

Продавец	УП «Барановичское отделение Белорусской железной дороги» объединенная станция Гродно, 230023, г. Гродно, ул. Буденного, 37, тел. 8-0152-73-43-52, факс 8-0152-72-24-58
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 41-98-34
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора аренды	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления зататка	р/с 3012000046251 в ф-ле № 400 Гродненского областного управления ОАО «АСБ Беларус- банк», МФО 152101752, УНП 500156921, ОКПО 01064077. Получатель – УП «Барановичское от- деление Белорусской железной дороги» объеди- ненная станция Гродно

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами:

- заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении;
- *юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь* – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица;
- *индивидуальным предпринимателем* – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона;
- *юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь* – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

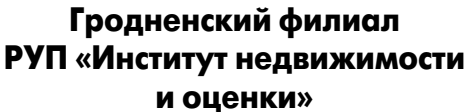
При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются:

Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатор аукциона извещаются участники аукциона.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу:
г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209,
с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница).
Последний день приема заявлений – 24 июня 2014 г. до 15.00.

Телефоны для справок: 41-98-32, 41-98-34 –
Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

Наименование	Характеристика
ЛОТ 2	
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	Капитальное строение, инв. № 622/С-42668 (назначение – здание специализированное розничной торговли, наименование – здание магазина № 85), площадью 104,4 кв.м, расположенное по адресу: Минская область, Столбцовский р-н, г. Столбцы, ул. Товарная, 27
Земельный участок	Кадастровый номер 625450100001003768, (назначение – земельный участок для содержания и обслуживания здания магазина № 85), площадью 0,0232, расположенном по адресу: Минская область, Столбцовский р-н, г. Столбцы, ул. Товарная, 27

Начальная цена продажи	610 000 000 (шестьсот десять миллионов) белорусских рублей с учетом НДС
Сумма задатка	61 000 000 (шестьдесять один миллион) белорусских рублей
Продавец	ОАО «ДорОрс», 220099, г. Минск, ул. Брестская, 77, тел./факс 8-017-240-61-79
Обременения со стороны третьих лиц	объект находится в аренде сроком до 05.06.2015 г.
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 41-98-34
Условия аукциона	Без условий
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	р/с 3012600240014 в ф-ле 527 «Белжелдор» ОАО «АСБ «Беларусбанк», код 254, г. Минск, УНП 100065331, ОКПО 01100689. Получатель – ОАО «ДорОрс», 220099, г. Минск, ул. Брестская, 77.

К участию в аукционе допускаются физические лица – юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении; юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица;

индивидуальным предпринимателем – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона; юридическим лицом – *нерезидентом Республики Беларусь* – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иной эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются:

представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя;

представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.

Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов по названной аукционистом цене. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан состоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг), с 8.30 до 16.30 (пятница).

Последний день приема заявлений – 10 июля 2015 г. до 15.00.
Телефоны для справок: 41-98-32, 41-98-34 –
Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

09 июня 2015 года в 12.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Минскэнергострой».

ПОВЕСТКА ДНЯ:
1. О сделках общества.
Собрание будет проходить по адресу: г. Минск, ул. Монтажников, 39
ком. 208.

Время и место ознакомления акционеров с материалами по вопросам повестки дня собрания с 10.00 до 16.00, начиная с 02.06.2015 г. Минск, ул. Монтажников, 39, ком. 208.

ВНЕСТИ СЛЕДУЮЩИЕ ИЗМЕНЕНИЯ:

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства предлагаются для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц

Однокомнатные – общей площадью 47,1 м² – 1 квартира;
Однокомнатные – общей площадью 46,8 м² – 1 квартира.

Застройщик: Общество с ограниченной ответственностью «БЕЛИНВЕСТ-инжиниринг», зарегистрировано Минским горисполкомом от 01.06.2012 г. № 0042025 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных представителей за № 191450284.

Ознакомление дольщиков с планировками квартир, предлагаемых для заключения договоров создания объектов долевого строительства, осуществляется в рабочее время ООО «БЕЛИНВЕСТ-инжиниринг» по адресу: г. Минск, пл. Свободы, 17.

Уполномоченный представитель по вопросам долевого строительства директор Валерий Иванович Самуцки, действует на основании Устава. *Тел.: 8 (017) 226 43 99; 8 029 314 11 14.*

Государственное производственное объединение

«Многоквартирные жилые дома №№ 11, 12 по генплану в квартале жилой застройки пр. Дзержинского – ул. Алибегова – пр. Газеты «Правда». Жилой дом № 12 (по генплану) со встроенными помещениями и подземным гаражом-стоянкой в г. Минске, опубликованную в газете «Звезда» 23 мая 2014 года:

Стоимость кв. метра общей площади фиксируется в долларах США и остается неизменной в долларах США до окончания действия договора создания объекта долевого строительства. Оплата производится в белорусских рублях по курсу Национального банка Республики Беларусь на дату оплаты денежных средств на специальный и расчетный счет застройщика.

При 100% оплате всей суммы по договору создания объекта долевого строительства в течение 15 (пятнадцати) банковских дней со дня регистрации договора в Мингорисполкоме стоимость 1 кв.м общей площади уменьшается на сумму, эквивалентную 100 долларам США и составляет 1200 долларов США.

Заявления о долевом строительстве квартир будут приниматься (регистрироваться) через 5 календарных дней, а договоры создания объекта долевого строительства будут заключаться через 7 календарных дней после опубликования настоящих изменений в проектную декларацию в кабинете 105, по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 13А непосредственно с гражданами, подавшими заявления, либо с их представителями, действующими на основании доверенности, оформленной в установленном законодательством порядке.

Если гражданин либо иной претендент на участие в долевом строительстве в течение 5 (пяти) календарных дней с момента регистрации его заявления не явился для заключения договора и не сообщил об уважительных причинах своей неявки, его заявление на участие в долевом строительстве утрачивает силу и ГПО «Минскстрой» оставляет за собой право заключить договор на заявленную квартиру с другим претендентом.

Генеральный директор *Н.В. Милошевский*

«Минскстрой»
ПОВОДИТ ДО СВЕДЕНИЯ ЗАИНТЕРЕСОВАННЫХ ЛИЦ

Жилой дом № 12 (по генплану) со встроенными помещениями и подземным гаражом-стоянкой в г. Минске, опубликованную в газете «Звезда» 23 мая 2014 года:

Стоимость строительства 1 кв. метра общей площади 1-комнатных квартир:
№№ 275, 279, 283, 287, 291, 303, 307 – 1500 долларов США,
№№ 277, 281, 285, 289, 293, 297, 301, 309 – 1400 долларов США.

Стоимость кв. метра общей площади фиксируется в долларах США и остается неизменной в долларах США до окончания действия договора создания объекта долевого строительства. Оплата производится в белорусских рублях по курсу Национального банка Республики Беларусь на дату оплаты денежных средств на специальный и расчетный счет застройщика.

При 100% оплате всей суммы по договору создания объекта долевого строительства в течение 15 (пятнадцати) банковских дней со дня регистрации договора в Мингорисполкоме стоимость 1 кв.м общей площади уменьшается на сумму, эквивалентную 100 долларам США и составит:

№ № 275, 279, 283, 287, 291, 303, 307 – 1400 долларов США,
№ № 277, 281, 285, 289, 293, 297, 301, 309 – 1300 долларов США.

Заявления о долевом строительстве квартир будут приниматься (регистрироваться) через 5 календарных дней, а договоры создания объекта долевого строительства будут заключаться через 7 календарных дней после опубликования на-

стоящих изменений в проектную декларацию в кабинете 105, по адресу: г. Минск, ул. К.Маркса, 13А непосредственно с гражданами, подавшими заявления, либо с их представителями, действующими на основании доверенности, оформленной в установленном законодательством порядке.

Если гражданин либо иной претендент на участие в долевом строительстве в течение 5 (пяти) календарных дней с момента регистрации его заявления не явился для заключения договора и не сообщил об уважительных причинах своей

неявки, его заявление на участие в долевом строительстве

утрачивает силу и ТПО «Минскстрой» оставляет за собой право заключить договор на заявленную квартиру с другим претендентом.

Генеральный директор Н.В. Милошевский

■ Ведай нашых!

БЕЛАРУС ВЫЙГРАЎ ШОУ ПЕРАЎВАСАБЛЕННЯЎ У РАСІІ

Удзел у трэцім сезоне тэлешоу «Адзін у адзін», якое выходзіць на канале «Расія 1», прымалі ажно тры артысты з беларускімі каранямі — Руслан Аляхно, шырока вядомы з часоў конкурсу «Народны артыст», Аляксандр Рыбак, пераможца «Еўрабачання-2009», і заслужаная артыстка Беларусі Анжаліка Агурбаш. Цягам сезона ўдалыя вобразы былі ў кожнага з іх, але па выніках тэлепраекта першае месца атрымаў толькі адзін — Руслан Аляхно. Менавіта яму аддалі свае сімпатыі і галасы 47% тэлегледачоў. Артыст дагэтуль працягвае прымаць віншаванні і дзякуе ўсім прыхільнікам за падтрымку і веру ў яго.

Праўда, фармальна Руслан заняў другое месца: адзінагалосным рашэннем журы пераможцам праекта быў названы экс-саліст гурта «А-Студыё» Батырхан Шукенаў, які нядаўна заўчасна

пайшоў з жыцця. На практыцы ж галоўная ўзнагарода — адмысловы кубак пераможцы шоу пераўвасабленняў «Адзін у адзін» — дасталася менавіта нашаму земляку. «Серабро» ўзяў таксама не чужы беларусам Аляксандр Рыбак, за якога прагаласавалі крыху больш як 32% гледачоў. У лік фіналістаў тэлешоу, што прыемна, таксама ўвайшла і Анжаліка Агурбаш.

...Ганна Нятрэбка і адначасова Філіп Кіркораў, Каця Лель, Адрыяна Чэлентана, Сасо Паўліяшвілі, Яўген Мартынаў і Андрэй Міронаў — вось толькі нямногія вобразы з галерэі, у якія вельмі ўдала ўжыўся Руслан. З самага пачатку сезона артыст упэўнена выйшаў у лідары і ад эфіру да эфіру толькі ўдасканальваў акцёрскае майстэрства. Андрэй Міронаў у ролі Астапа Бендара ў яго выкананні наогул атрымаўся настолькі пераканаўчым, што прадзюсар вядомай расійскай кінакампаніі паабяцаў: калі будзе здымацца фільм пра Міронава, на галоўную ролю запрасяць менавіта Руслана. Дарэчы, 31 мая выйдзе ў эфір спецвыпуск шоу «Адзін у адзін» з найлепшымі нумарамі і

інтэрв'ю ўсіх удзельнікаў — але ў Беларусі паглядзець яго змогуць толькі ўладальнікі спадарожнікавага ТБ.

Адпачываць на лаўрах, прызнаецца спявак, яму няма калі: неўзабаве Руслан Аляхно возьме ўдзел у «Славянскім базары ў Віцебску», потым дасць серыю канцэртаў з аркестрам у Грэцыі, на ліпень ужо складзены графік гастролёў па Расіі і здымак у новых тэлепраектах. Але, калі выпадзе вольны час, артыст па-за ўсякімі планами абавязкова зазірне ў родны Бабруйск.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК

СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	4.48	21.27	16.39
Віцебск —	4.30	21.24	16.54
Магілёў —	4.38	21.17	16.39
Гомель —	4.43	21.05	16.22
Гродна —	5.05	21.40	16.35
Брэст —	5.14	21.33	16.19

Месяц

Поўня 2 чэрвеня.
Месяц у сузор'і Шаліў.

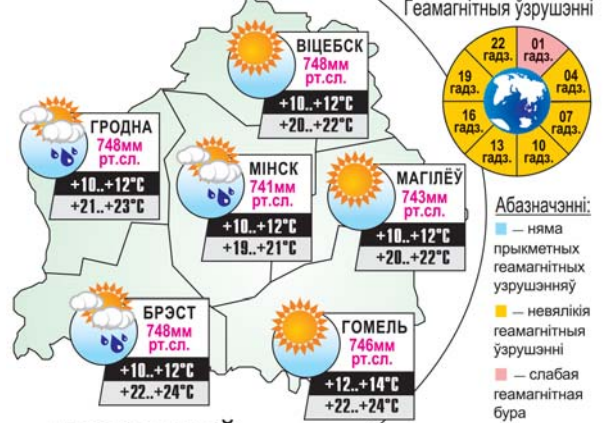
Імяніны

Пр. Аляксандра, Георгія, Фёдара, Яфрэма.
К. Марыі, Аляксандра, Максіма, Пятра.

Фота Ліны МАЛІНІНАЙ.

ЗАЎТРА

Даты Падзеі Людзі

29 МАЯ

1453 год — сталіца Візантыйскай імперыі Канстанцінопаль пала пад ударамі туркаў і была перайменавана ў Стамбул. У 658 годзе да н.э. на востраве, які нагадвае галаву арла, паміж бухтай Залаты Рог і Мармуровым морам, грэчаскія каланісты з Мегары заснавалі горад. Яны назвалі яго Візантыяй па імені свайго правадыра Візанта. Спачатку горад засялілі рыбакі і гандляры, але выгаднае геаграфічнае становішча прывяло да хуткага росту Візантыі, і неўзабаве яна заняла пачэснае месца сярод грэчаскіх полісаў. У 330 годзе Канстанцін Вялікі перанёс сталіцу Рымскай імперыі ў Візантыю, якую назваў Новы Рым. Але назва гэтая не прыжылася, і горад стаў называцца Канстанцінопалем. Імператар імкнуўся, каб новая сталіца перасягнула прыгажосцю і пышнасцю Рым. Ён даў мноства льгот перасяленцам, выдаваў жыхарам за кошт казны хлеб, алеі, віно і паліва. З Рыма, Афінаў, Карынфа, Эфеса і іншых гарадоў імперыі былі вывезены ў Канстанцінопаль найлепшыя скульптуры, каштоўныя рукапісы, царкоўныя рэчы, мошчы святых. Справу Канстанціна працягнулі і яго нашчадкі. Авалодаць Канстанцінопалем марылі многія кіраўнікі Усходу і каралі Захаду. Яго не раз асаджвалі гуны, авары, персы, арабы, славяне, печанегі, крыжакі. Пасля трохдзённага штурму 29 мая 1453 года турэцкае войска султана Мехмеда II па мянушцы Фаціх («Заваёўнік») захапіла сталіцу Візантыі Канстанцінопаль, паклаўшы канец 1100-гадовай гісторыі хрысціянскай Візантыйскай імперыі.

1850 год — 165 гадоў таму нарадзіўся (вёска Чарнін, цяпер Светлагорскі раён) Аляксандр Нічыпаравіч Шыманоўскі, беларускі этнограф і фалькларыст. Аўтар

рукапіснага зборніка «Мінская губерня і яе народная творчасць у сувязі з апісаннем святаў і абрадаў» (захаваўся ў архіве Рускага геаграфічнага таварыства ў Санкт-Пецярбургу), у якім сабраны каштоўны матэрыял па беларускай фалькларыстыцы і этнаграфіі, выкладзены яго погляды на народную творчасць. У зборнік уключаны бытавыя, салдацкія, гістарычныя і іншыя песні, казкі, павер'і, загадкі, гаспадарча-этнаграфічныя назвы. Выдаў кнігу «А.С.Пушкін. Аб знаходжанні яго ў Кішынёве ў сувязі з папярэднім і апошнім жыццём». Памёр у 1918 годзе.

1917 год — нарадзіўся (Бруклайн, штат Масачусетс) Джон Фіцджэральд Кенэдзі, 35-ы прэзідэнт ЗША. Адзнакай скончў Гарвардскі ўніверсітэт. Удзельнічаў у баявых дзеяннях у гады Другой сусветнай вайны (служыў у ваенна-марскім флоце), быў паранены. Калі вайна скончылася, Кенэдзі заняўся журналістыкай і, выйграўшы выбары, у 1947 годзе стаў членам палаты прадстаўнікоў Кангрэса ад Дэмакратычнай партыі. У 1952 годзе ён быў абраны ў Сенат. Быўшы сенатарам, Кенэдзі падтрымліваў сацыяльныя праграмы і прафсаюзы. У 1960-м ён вылучыў сваю кандыдатуру на пасаду прэзідэнта ЗША ад Дэмакратычнай партыі, а яго апанентам стаў Рычард Ніксан. З нязначнай перавагай галасоў ён перамог на гэтых выбарах. На пасадзе прэзідэнта Кенэдзі распрацоўвае праграму «Новых рубяжоў». Была паднятая мінімальная заробатная плата, удасканалена сацыяльнае страхаванне, рэарганізавана жыллёвае будаўніцтва. Кенэдзі быў вельмі папулярны ў краіне дзякуючы сваім асабістым якасцям. У галіне знешняй палітыкі ў яго былі як правалы (спроба ўварвання на тэрыторыю Кубы), так і буйныя дасягненні (вырашэнне Карыбскага крызісу). У 1963-м Кенэдзі разам з жонкай Жаклін здзяйсняў паездкі па краіне, рыхтуючыся да новых выбараў. 22 лістапада ў Далесе (штат Тэхас) прэзідэнт быў смяротна паранены; ён памёр, не даехаўшы да Парклэндскага мемарыяльнага шпітала.

Было сказана

Пятрусь МАКАЛЬ, паэт, драматург, перакладчык:
Дапамагайце,
як дождж палеткам,
Дапамагайце,
як пчолы кветкам.

УСМІХНЕМСЯ

Дальнабойшчык, які рэгулярна перавозіць гарэлку, адрозніваецца ад сваіх калег жалезнымі нервамі і вельмі сумнымі вачыма.

— УРА! Каникулы! — крычалі настаўнікі і, збіваючы з ног вучняў, беглі дадому. Бацькі запускалі ў неба паветраныя шарыкі, пілі шампанскае, са слязамі абдымаючыся, не верачы свайму шчасцю!..

Офісная праца не праходзіць дарма. Навучыўся цыраваць шкарпэткі стэплерам.

— Я твая будучая жонка.
— Па каханні або па прымусе?
— Гэта як сам вырашыш. Захочаш — па каханні, не захочаш — па прымусе. Ты абсалютна свабодны ў сваім выбары.

Думкі мужчыны, калі жонка ходзіць па доме ў ніжняй бялізне:
Першы год сумеснага жыцця: «Хачу яе!»
Праз 5 гадоў: «Намякае, што хоча мяне!»
Праз 10 гадоў: «Спяткотна, напэўна».

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРПЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 284 44 04, 287 17 21, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўляюцца супадзеннем з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>;
e-mail: info@zvyazda.minsk.by,
(для зваротаў): zvarot@zvyazda.minsk.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.117. Індэкс 63850. Зак. № 2040.

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

Нумар падпісаны ў 19.30 28 мая 2015 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12